БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 177 (17.757). • 1 август 1980 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВ Ж. МАРШЕ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

Л. И. Брежнев Олимпиада ўйинларини кўриш учун Москва шаҳрига келган Франция Компартиясининг Бош секретари Ж. Марше билан 30 июлда Қримдан телефон орқали суҳбатлашди.

Л. И. Брежнев Олимпиада ҳаракатини ҳимоя қилиш ва муваффақият қозониши аён бўлган «Олимпиада-80»ни ўтказиш ишига Франция спорт жамоатчилиги катта ҳисса қўшганлигини уқтириб ўтди.

Ж. Марше Франция спортчиларининг ва барча қитъалардаги мамлакатлар спортчиларининг Олимпиадада иштирок этишидан, спорт натижаларининг юксак даражада эканлигидан, ўйинлар учун яхши вазият ва шароит яратилганлигидан мамнун эканлигини билдирди. Мана шуларнинг ҳаммаси Олимпиада ўйинларининг илгари белгиланганидек, Москвада ўтказилиши учун олиб борган курашимизнинг ҳаққонийлигини тасдиқлади, — деб таъкидлади Ж. Марше. Натижада спорт, турли мамлакатлар ёшлари ўртасидаги дўстлик, тинчлик иши ютиб чиқди.

Л. И. Брежнев билан Ж. Марше КПСС ва ФКП ўртасидаги ҳамкорлик иккала партиянинг шу йил январь ойидаги учрашувида белгиланган янги асосда ривожланаётганлигини мамнуният билан уқтириб ўтдилар. Улар Совет Иттифоқи, Франция халқларининг ва бутун дунёда тинчлик ишининг манфаатларини кўзлаб бундан буён ҳам шу йўлдан бораверишга интилажакларини таъкидладилар.

УМУМХАЛҚ МУСОБАҚАСИНИНГ ҚУДРАТИ

Бутун совет халқи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги нишонланган 1980 йилни ленинчасига зарбдор меҳнат йилига айлантиришдек эзгу ният йўлида фидокорлик қилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми, унда ўртоқ Л. И. Брежнев қилган чуқур мазмунли доклад меҳнат аҳлининг ана шу ғайрат-шижоатини янада авж олдириб юборди. Минг-минглаб ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, бутун-бутун коллективлар КПССнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XX съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, йиллик планларини Улуғ Октябрнинг 63 йиллиги байрамигача бажариш, ўнинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаб, ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилидан бошлабоқ қатъият билан ишлашни таъминлаш ташаббусини бошлаб бердилар.

КПСС Марказий Комитетининг яқингинада қабул қилган «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорида беш йилликни зарбдор меҳнат билан якунлаб, ленинчи партиямизнинг навбатдаги анжуманини муносиб кутиб олиш ҳаракати бутун мамлакатда кенг авж олиб кетганлиги чуқур мамнуният билан қайд этилди. Шуниси қувончлики, бу ташаббускорлар сафида шонли анъаналарга бой бўлган Ўзбекистон ишчилар синфи ҳам тилга олинган. Дарҳақиқат, республикамиз шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари ленинча зарбдор вахтани қизғин давом эттириб, партия XXVI съездини меҳнатда юксак муваффақиятлар билан кутиб олиш, ўн биринчи беш йилликда ишлаш учун яхши замин тайёрлаш йўлида ибратли ишларни қилмоқдалар.

Ўнинчи беш йиллик зафарли одимлар билан якунланаётган шу қутлуғ дамларда мусобақа пешқадамлари янгидан-янги ҳаракат ва ташаббусларни кўтариб чиқмоқдалар. Уларнинг асосий эътибори энг кўп амалий натижаларга эришиш, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь ва 1980 йил июнь Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладларида партия иқтисодий сиёсатига доир масалалар юзасидан баён этилган қоида ва хулосаларни изчил амалга оширишга қаратилган.

Партия Марказий Комитети зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилиб, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун зарбдор вахтада ишлаётган меҳнат коллективларининг, ишлаб чиқариш илғорларининг ташаббусини маъқуллади. Халқ хўжалигининг барча тармоқларидаги коммунистлар, комсомоллар, барча меҳнат аҳли мусобақа илғорларидан ўрнак олиб, партия съездини меҳнатда юксак натижалар билан нишонлашга даъват этилгандирлар. Партия, совет ва хўжалик органлари, касаба союз, комсомол ташкилотларининг асосий бурчи — ана шу умумхалқ ҳаракатига бош бўлишдан, кишиларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини хўжалик ва маданий қурилишнинг конкрет вазифаларини ҳал қилишга сафарбар этишдан иборат.

Шу кунларда республикамизнинг барча меҳнат коллективларида партия Марказий Комитетининг КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақа ўтказиш ҳақидаги қарорига жавобан митинг ва йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Уларнинг қатнашчилари ўз коллективларининг 1980 йилги социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, беш йилликнинг якунловчи йилини зарбдор меҳнат билан нишонлаш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқмоқдалар. Бу тадбирларнинг изчил амалга оширилиши саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш, келгуси беш йилликда тағин ҳам самарали ишлашга пухта замин яратиши турган гап.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленумида қилган докладида ўнинчи беш йиллик якунловчи йили планини тўла ва ошириб бажариш, ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш ва ўзлаштириш, битказилмай қолган қурилиш ва ўрнатилмаган машина-ускуналар ҳажмини камайтириш, 1981 йилда халқ хўжалигининг барқарор ишлаб туришини таъминлаш энг зарур вазифалар эканлигини алоҳида уқтирди. Партия комитетлари, саноат, қурилиш корхоналарининг раҳбарлари ана шу кўрсатмаларни ўз фаолиятларининг негизи қилиб олишлари зарур.

КПСС Марказий Комитетининг мазкур қарорида ўртага қўйилган вазифалар халқ хўжалигининг барча тармоқлари ходимлари учун баб-баравар дахлдордир. Шунга кўра партия ва жамоат ташкилотлари барча касб-кордаги меҳнаткашларни, олимлар ва инженер-техник ходимларни, хизматчиларни съездолди мусобақасига кенг жалб этиш юзасидан сиёсий, ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни тағин ҳам кучайтиришлари керак.

Съездолди социалистик мусобақасида асосий диққат-эътибор ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга, меҳнат унумдорлигини жадал ўстиришга, тежамкорликка қаттиқ риоя қилишга, меҳнат ва давлат интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлаш учун янада қатъият билан кураш олиб боришга қаратилиши лозим. Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга бутун чоралар билан ёрдам бериш умумхалқ мусобақасининг шиори бўлмоғи керак. Олимлар, мутахассислар, ихтирочилар ва рационализаторларнинг бутун куч-ғайрати фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштиришга қаратилиши ғоят муҳимдир.

Партия ҳозирги кунда барча коллективларда КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилиб, бу тадбирларни бекаму-кўст амалга оширишни талаб этмоқда. Министрликлар ва идоралар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг бурчи — халқ хўжалигини янада ривожлантиришни таъминлашдан, халқ истеъмол моллари турини кўпайтириш ва сифатини оширишдан, транспорт ва капитал қурилиш ишларини янада яхшилашдан иборат.

Бу йил қишлоқ меҳнаткашлари олдида улуғвор вазифалар турибди. Республикамиз қишлоқ меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликни зарбдор меҳнат билан якунлаш учун ғайрат камарини маҳкам белга боғлаганлар. Улар халқ дастурхони мўл-кўлчилиги учун қўлларидан келган барча ишларни қилмоқдалар. Бу йил Ватанга ҳар қачонгидан ҳам мўл пилла етказиб бердилар. Ғаллакорлар мислисиз меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Тошкент чорвадорларининг ташаббуси бутун республика бўйлаб кенг қулоч ёзмоқда. Пахтазорларда 5 миллион 850 минг тонналик юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилмоқда. Республикамизнинг қишлоқ меҳнат аҳли ҳосилни қисқа муддатларда ва сира нобуд қилмай йиғиштириб олиш, давлатга дон ва техника экинлари, чорвачилик маҳсулотларини сотиш юзасидан белгиланган план ва мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш, озуқа тайёрлаш, чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш учун ҳамма чораларни кўришга астойдил енг шимарганлар.

Социалистик мусобақанинг, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатининг ҳар бир меҳнатчи, ҳар бир коллектив ва ҳар бир тармоқнинг юксак натижаларга эришувига, тарбиявий вазифаларни ҳал этишга кўрсатадиган таъсирини бутун чоралар билан кучайтириш зарур. Бу — жонажон партиямизнинг халқимиз олдига қўйган жанговар ва шарафли вазифасидир.

Съездолди социалистик мусобақаси — умумхалқ ҳаракатининг қудратли тўлқини бўлиб, у барча меҳнат аҳлини Ватан равнақи йўлида янгидан-янги жасоратларга чорлайди. Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари меҳнаткашларнинг мусобақа жараёнида туғилган мана шу ҳаракат ва ташаббусларини ҳар томонлама тарғиб этишлари, илғор тажриба умумхалқ мулкига айланиши учун агитация ва пропаганда ишлари арсеналидаги ҳамма воситалардан кенг фойдаланишлари лозим. Газета ва журналлар, радио ва телевидение ходимлари социалистик мусобақанинг боришини изчил ва оператив ёритишлари, ўз мажбуриятларини муваффақиятли адо этаётган гвардиячиларнинг бой тажрибасини журналистиканинг ранг-баранг жанрларида батафсил очиб бериб, кенг ёритишлари зарур.

Умумхалқ социалистик мусобақасининг ёлқини барча коллективлар ва бутун меҳнат аҳлининг ғайрат-шижоатини жўш урдираверсин!

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ «ПРАВДА» РЕДАКЦИЯСИ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБЛАРИ

1. **Савол.** Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг беш йиллиги муносабати билан Хельсинкида қабул қилинган Якунловчи актнинг Европадаги вазият ривожига таъсири тўғрисида Сизнинг фикрингиз қандай?

Жавоб. Мазкур кенгаш ва унинг натижалари тўғрисида Совет Иттифоқининг фикри битта, ижобийдир. Халқаро вазият мураккаблашган бир шароитда Хельсинки кенгаши якунларининг аҳамияти камаймайди, балки ортиб боради.

1975 йил 1 август кунининг иккинчи ярмини эслаганимда тўлқинланиб кетаман. Ўшанда «Финляндия» Конгресслар саройида Европадаги 33 давлат, АҚШ ва Канаданинг раҳбарлари бир стол теварагида ёнма-ён ўтириб Якунловчи актга имзо чеккан эдилар. Бу кун халқлар учун улуғ орзу-умидлар куни бўлган эди. Бу кун, шунингдек, истиқболга реалистик қараш куни бўлди. Истиқбол 5 йилдан ёки ўн йилдан кейин қандай бўлади, деган ташвиш ҳам бор эди.

Якунловчи актнинг тузилиши урушдан кейинги Европа тарихида жуда катта воқеа бўлганлиги, тинч ривожланиш учун кенг имкониятлар яратганлиги, бу ҳужжат тинч ривожланишга хизмат қилиши кераклиги эндиликда яна ҳам кўпроқ аён бўлди.

Хельсинкида Умумевропа кенгаши минбаридан туриб сўзлаган нутқимда кенгаш қарорлари биринчи ёмғир ёғиши биланоқ ивиб, бўкиб қолмаслиги кераклиги таъкидланган эди. Кескинликни юмшатиш сиёсатида ўзига хос кучайишлар ва пасайишлар бўлиши мумкин, деб биз қайта-қайта огоҳлантириб ўтдик ва бу кейинчалик амалда тасдиқланди. Лекин ана шуларнинг ҳаммасига қарамасдан Якунловчи актни кескинликни юмшатиш пойдеворини ўпириб кетувчи кучга қарши тура оладиган яхши тўлқин қайтаргич билан тенглаштириш мумкин.

2. **Савол.** Якунловчи акт бундан кейин ҳам ҳаётбахш таъсир кўрсатаверади деб ҳисоблайсизми?

Жавоб. Ҳа, шундай деб ҳисоблайман.

Бу ҳужжат Умумевропа кенгашининг ўзи сингари ноёб ҳужжатдир. Мен, бу ҳужжатни иккинчи жаҳон уруши даҳшатларини бошидан кечирган авлоднинг инсониятнинг **энг биринчи ҳуқуқи** — яшаш ҳуқуқи, тинчлик ҳуқуқи мустаҳкам таъминлаб берилиши лозим бўлган авлодга йўллаган мактуби деб айтган бўлур эдим.

Европа ривожининг ҳозирги боришига айни шу пайт нуқтаи назаридан эмас, балки тарихий истиқбол нуқтаи назаридан қарайдиган бўлсак, Хельсинкидан орқага қайтиш йўли йўқ. БМТ Устави сингари Якунловчи акт ҳам инсоният цивилизациясининг халқаро муносабатларда янги, янада юксак поғонага кўтарилишини енгиллаштиради.

Мана шунинг учун ҳам Якунловчи акт имзоланган кун бошқа қитъалардаги халқларнинг ҳам худди шундай тарихий кунлари сингари «Европа куни» бўлиб қолиши мумкин. Аммо бу кун байрамгина эмас, у айни пайтда кескинликни юмшатишга ва тинчликни мустаҳкам барқарор этишга қилинган даъват ҳамдир.

Ҳозирги вақтда энг муҳим вазифа — Умумевропа кенгашида қатнашган давлатлар вакилларининг Мадриддаги учрашувини мақбул тарзда ўтказиш ва уни салмоқли натижалар билан якунлашдан, Европада ҳарбий кескинликни юмшатиш ва қуролсизланишга бағишланган конференция чақирилишини таъминлашдан иборатдир. Совет Иттифоқи мана шу ҳар иккала анжуман ишига муносиб ҳисса қўшишга тайёрдир.

Энг муҳими — Европа ва демак, бутун дунё учун уруш хавфини ҳозир ҳам, келажакда ҳам камайтириш йўлини излаб топиш керак. Қуролланиш пойгасини чеклаш соҳасида реал силжишларга эга бўлмай туриб, бу вазифани ҳал этиш мумкин эмас.

Хуллас, кескинликни юмшатиш, ҳамкорлик, хавфсизлик — Европа ишларида, шунингдек, умуман жаҳон сиёсатида партиямизнинг ва Совет давлатининг тутган бош йўлидир.

XXV БЕШ ЙИЛЛИККА — ЗАРБДОР ЯКУН

Дўстона маслаҳатлар

Самарқанд области вакилларидан иборат ўзаро текшириш бригадаси Бухорога одатдагидек мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганини текшириш учун ташриф буюрди. Самарқанд область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи Туробжон Помозов раҳбарлигидаги ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Бухоро областининг далаларида бўлиб, пахтакор ва чорвадорлар 1980 йилда зиммага олган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида амалга ошираётган ишлар билан танишмоқдалар.

Мусобақадошлар Навоий райони далаларида бўлганларида юқори ҳосилли хўжаликлардан ҳисобланган «Қизил Октябрь» колхозида ғўза парваришида агротехника қоидаларига тўла амал қилинаётгани, зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларга яраша мўл ҳосил тўпланаётганининг гувоҳи бўлишди. Бу хўжалик ўтган йили пахта тайёрлаш юзасидан йиллик план ва мажбуриятини областда биринчилардан бўлиб адо этган эди. Ҳосилдорлик гектар — бошига 51,5 центнерданга тўғри келди. Колхоз меҳнаткашлари бу йил 56 центнерлик марра учун қизғин кураш олиб боришяпти.

Шунингдек, мусобақадошлар Навоий районидаги Охунбобоев номли, «Москва», Навбаҳор районидаги Свердлов номли, «Бухоро» колхозларида ғўзаларга ишлов беришда агротехника талаблари бузилаётганини, сувдан тежаб-тергаб фойдаланилмаётганини, бегона ўтларга ва ҳашаротларга қарши кураш юксак талаблар даражасида эмаслигини айтиб ўтдилар.

Самарқандлик меҳмонлар областнинг Олот, Қоракўл, Ғиждувон, Вобкент, Свердлов райони далаларида бўлганларида ҳам ютуқлар билан бирга йўл қўйилаётган камчиликларни кўрсатиб ўтишди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Гагарин районидаги «Янгиобод» совхози пахтакорлари 2256 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан илгари мўлжалланган 32 центнер ўрнига 39 центнердан «оқ олтин» етиштириш қўшимча мажбуриятини олишди. Далаларда иш ана шу улкан мажбурият асосида олиб бориляпти. Суратда агроном Назар Норқулов, 4-бўлим бошқарувчиси Равшан Норқобилов, бригада бошлиғи Муҳаммади Ҳожибоев ва механизатор Эшбой Жалилов чеканканинг сифатини кўздан кечиришяпти.

И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

ЕРГА ҚАЙТИШГА ТАРАДДУД

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 30 июль. (ТАСС). «Салют-6» — «Союз-36» — «Союз-37» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг халқаро экипажи Совет — Вьетнам қўшма тадқиқотлари ва экспериментлари программасини ниҳоясига етказмоқда.

Бугун Леонид Попов, Валерий Рюмин, Виктор Горбатко ва Фам Туан илмий программанинг якунловчи экспериментларини ўтказмоқдалар.

«Союз-36» кемасини Ерга қайтишга тайёрлаш кун программасида турибди. Космонавтлар кема ичидаги системаларни контроль текшириб кўрмоқдалар, унинг мотор установкасини ишга солиб кўрмоқдалар. Виктор Горбатко ва Фам Туан илмий тадқиқот натижалари солинган контейнерларни, фото ва кинопленкали кассеталарни, вазнсизлик шароитида «Қотишма» ва «Кристалл» технологик установкаларида олинган моддалар солинган капсулларни, биологик объектлар солинган халталарни «Союз-36» кемасининг туширилувчи аппаратига олиб ўтмоқдалар.

Кечқурун телевизион репортаж ўтказилади. Унда космонавтлар биргаликдаги ишлар илмий программаси тугаганлиги тўғрисида гапириб берадилар. Комплекс бортига Москва Олимпиадаси спорт мусобақаларининг сюжетларини юбориш ҳам мўлжалланган.

«Салют-6» станцияси ҳамда «Союз-36» ва «Союз-37» кемаларининг ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Ҳамма космонавтлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ТАСС ахбороти

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 1979 йил 6 октябрда айтиб ўтганидек, Совет Иттифоқи ГДР раҳбарлари билан келишиб ҳамда Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатлар билан маслаҳатлашгандан кейин, Марказий Европадаги совет қўшинлари сонини бир томонлама қисқартиришга ва бир йил ичида Германия Демократик Республикаси территориясидан 20 минг совет ҳарбий хизматчиларини, мингта танкни, шунингдек муайян миқдордаги бошқа ҳарбий техникани олиб чиқиб кетишга қарор қилди. Европада ҳарбий кескинликни камайтириш борасидаги ҳаракатни кучайтириш, бу йўлда реал ҳаракат намунасини кўрсатишдан иборат самимий истак шундай қарорга келишни тақозо этди.

Совет қўшинларини белгиланган миқдорда СССРга олиб кетиш ишлари 1979 йил 5 декабрда бошланди. АҚШнинг ва НАТО ҳарбий блокининг халқаро кескинликни кучайтиришга ва Европада қуролланиш пойгасини авж олдиришга уринишларига қарамай, Совет Иттифоқининг қарори изчиллик билан амалга оширилди ва 1980 йил 1 августида шу қарор тўла бажарилди.

Совет Иттифоқи бундан илгари неча марталаб маълум қилганидек, қуролсизланиш, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, Умумевропа кенгашининг Якунловчи актида баён қилинган принциплар ва қоидаларни амалга ошириш сари олиб борадиган йўлни бундан кейин ҳам изчиллик билан амалга ошираверади. Яна «совуқ уруш» сари тойилиб кетишга йўл қўймасликка, термоядро можароси хавфининг олдини олишга, социал тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашини таъминлашга қодир бўлган объектив имкониятлар ва ижтимоий-сиёсий кучлар мавжуддир. Бу вазифани ҳал этиш йўли — тенглик ва бир хилдаги хавфсизлик принципига қатъий риоя қилишга асосланган музокаралар олиб боришдан иборатдир.

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ВАТАНГА

ТОШКЕНТДАГИ ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНЛИ ВА МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ К. Е. ВОРОШИЛОВ НОМЛИ «ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ УЧУН ЗИММАСИГА ҚАБУЛ ҚИЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

К. Е. Ворошилов номли Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленумининг КПСС XXVI съездини чақириш тўғрисидаги қарорини ғоят баланд руҳ ва ватанпарварлик ғайрати жўш урган ҳолда кутиб олдилар. Улар барча совет кишилари қатори КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини, зарбдор меҳнатлари билан она-Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга қатъий қарор қилганликларини изҳор этмоқдалар. Корхона коллективи 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, якунловчи йилнинг биринчи ярмида салмоқли муваффақиятларни қўлга киритди. Ярим йилликка мўлжалланган топшириқлар асосий техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари ошириб бажарилди. Жумладан, маҳсулот реализация қилиш плани 101,7, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 100,8 процент адо этилди. Планда белгиланган 4700 та ўрнига 4744 та пахта териш машинаси тайёрланди. Уларга эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш топшириғи ҳам 102 процентга етказилди. Пландаги 2 миллион 697 минг сўмлик ўрнига 3 миллион 683 минг сўмлик олий сифат категориясидаги буюмлар ишлаб чиқарилиб, бу соҳадаги топшириқ 136,6 процент бажарилди.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь ҳамда 1980 йил июнь Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларидан келиб чиқадиган қоида ва хулосаларни сидқидилдан маъқуллаб ҳамда қишлоқ хўжалигини жадал механизациялаштириш тўғрисидаги йўл-йўриқларини жанговар программа сифатида қабул қилиб В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига тайёргарлик даврида юзага келган ғайрат-шижоатни ривожлантирмоқда. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорига жавобан партия олий анжуманини меҳнатда юксак муваффақиятлар билан кутиб олиш, ўн биринчи беш йилликда ишлаш учун яхши замин тайёрлаш мақсадида зарбдор ленинча меҳнат вахтасида туриб, ўз имкониятларини қайта кўриб чиқдилар ва зиммаларига қуйидаги янги, оширилган социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

— ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича ўнинчи беш йиллик плани муддатидан илгари, 24 сентябрга, реализация қилинган маҳсулотлар ҳажми бўйича эса ўнинчи беш йиллик плани 1980 йил 7 октябрга, СССР Конституциясининг уч йиллигигача бажарилади. Эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш топшириғи ҳам 24 сентябрда, кенг истеъмол моллари тайёрлаш плани эса 1980 йил 11 сентябрда бажарилади;

— беш йиллик топшириқларида кўзда тутилганидан 30 миллион сўмлик кўп ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш, 25 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилиш, 500 минг сўмлик кенг истеъмол моллари ва 2,9 миллион сўмлик эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш таъминланади.

— умуман ўнинчи беш йиллик мобайнида жами 10,4 миллион киловатт-соат электр энергияси, 17,3 минг гигакалория иссиқлик энергияси, 538 тонна чўян, 300 тонна прокат, 300 тонна пўлат ва алюмин қуймаси тежаб қолинади. Бунга тежамкорлик режимига риоя қилиш ҳамда меҳнат ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш орқали эришилади;

— ички резерв ва имкониятларни қидириб топиб ҳаракатга келтириш йўли билан йилнинг иккинчи ярмида планга қўшимча аввалги мажбуриятда қабул қилинган 100 та ўрнига 150 та «ХНП-1,8» пахта териш машинаси тайёрланади. Ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ўстириш эвазига таъминланади.

Завод коллективи шуни ишонч билан таъкидлайдики, у съездолди мусобақасида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракатини ривожлантириш учун барча чора-тадбирларни амалга оширади.

Ушбу социалистик мажбуриятлар завод активининг 1980 йил 28 июлда бўлиб ўтган митингида қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Александр Захарович **Лимаревни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми темир йўл объектларини лойиҳалаш, қуриш ва муддатидан илгари фойдаланишга топшириш ишида актив қатнашганликлари учун 351-қурилиш-монтаж поезди дурадгорлар бригадири Ришат Нафикович **Абдурашидов** ва Ўрта Осиё темир йўли Тошкент лойиҳалаш-қидирув институтининг директори Маҳкам **Илҳомов** ўртоқларга **Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган бинокор** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалик юклари ташишни таъминлашда ва пассажирларга хизмат кўрсатишда юксак кўрсаткичларга эришганликлари, темир йўлни янада ривожлантирганликлари ҳамда юк ва пассажир ташиш жараёнини такомиллаштирганликлари учун Ўрта Осиё темир йўлининг Фарғона бўлими бошлиғи Ҳакимжон Неъматович **Мусабеков** ва Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлимининг бош инженери — бўлим бошлиғининг ўринбосари Юрий Зельманович **Перельман** ўртоқларга **Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган инженер** фахрий унвони; Қўқон станциясининг поезд тузувчиси Зафар Умарович **Алиев,** Ўрта Осиё темир йўли бошлиғининг ўринбосари Рашид **Капанчиев,** Навоий йўл дистанциясининг монтери Эшмамат **Ражабов,** Қарши вагон депоси вагонларнинг катта техширувчиси Одил **Турдиев,** Термиз йўл дистанциясининг йўл мастери Бобохон **Ҳайдаров,** Ўрта Осиё темир йўли Бухоро бўлимининг бошлиғи Георгий Георгиевич **Хуринов** ўртоқларга **Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган транспорт ходими** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалик юкларини ташишни таъминлашда ва пассажирларга хизмат кўрсатишда юксак кўрсаткичларга эришганликлари, темир йўлни янада ривожлантирганликлари ҳамда юк ва пассажир ташиш жараёнини такомиллаштирганликлари учун Ўрта Осиё темир йўли ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарёв ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари Р. А. Ульяновский 28 июль куни КПСС Марказий Комитетида Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгаши Бош секретари Р. Рао ва Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгашининг секретари И. Гупта билан учрашдилар.

Самимий, ўртоқларча вазиятда ўтган учрашув давомида КПСС вакиллари КПССнинг XXVI съездини чақириш тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь Пленуми қарорини совет коммунистлари, мамлакатнинг барча меҳнаткашлари баланд руҳ ҳамда ватанпарварлик ғайрати билан кутиб олганликлари тўғрисида гапирдилар. Ўнинчи беш йиллик якунловчи йилининг планлари муваффақиятли бажарилаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Бу эса совет халқи турмуш даражасининг ошишига, тинчликсевар ташқи сиёсат йўлини амалга ошириш учун курашда Совет Иттифоқи ва бутун социалистик ҳамдўстлик куч-қудратини мустаҳкамлашга олиб боради.

Ҳиндистон Компартияси вакиллари ҳам ўз партиясининг фаолияти тўғрисида, партия сафлари бирлигининг мустаҳкамланаётганлиги ҳақида, ҳинд меҳнаткашларининг ҳаётий манфаатлари учун, ХКПнинг омма билан алоқасини янада кенгайтириш учун олиб бораётган кураши тўғрисида гапирдилар. Ҳиндистон Компартияси Ҳиндистоннинг демократия ва социал тараққиёт йўлидан ривожланишини таъминлаш манфаатларини кўзлаб, мамлакатнинг барча сўл ва демократик кучлари ҳаракатининг бирлигига эришишга катта аҳамият бераётганлиги таъкидлаб ўтилди.

КПСС ва ХКП вакиллари тинчликнинг мустаҳкамланаётганлиги ва халқлар озодлик кураши муваффақиятларига империализм, аввало Америка империализмининг урушқоқ доиралари қаттиқ қаршилик кўрсатаётганлигини уқтириб ўтдилар: бу доиралар жаҳонда вужудга келган кучлар нисбатини Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик зиёнига, халқаро кескинликни юмшатиш ва халқлар хавфсизлиги зиёнига ва ўзларининг фойдаларига ўзгартириш мақсадида қуролланиш пойгасини кучайтириш йўлини тутдилар.

Америка империализми агрессивликни кучайтириб, Хитой экспансиячилари билан ҳамкорлик қилмоқдалар. Империализм билан Пекин гегемонизмининг шериклиги жаҳон сиёсатида янги хавфли ҳолат, Осиё халқлари ва бутун инсоният учун хавфли ҳолатдир.

Ҳинд океани зонасида ва Форс кўрфазида халқаро кескинликнинг кучайтирилиши, бу ерда АҚШ қуролли кучларининг тўхтовсиз кўпайтирилиши, Вашингтон ва Пекиннинг Афғонистон Демократик Республикасига қарши агрессияга тинмай ҳарбий-сиёсий мадад бераётганлиги, Покистоннинг милитарлаштирилиши ва унинг территориясининг қўшни давлатларга қарши агрессия майдонига айлантирилиши шу хавфнинг конкрет ифодасидир.

КПСС ва ХКП вакиллари ҳозирги замонда янги «совуқ уруш» бошланишига йўл қўймасликка ва ижтимоий системаси турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашини таъминлашга, ҳозир реал кучлар ва объектив имкониятлар мавжуд эканлигига қатъий аминдирлар. Барча тинчликсевар кучларнинг, барча яхши ниятдаги кишиларнинг куч-ғайратини бирлаштириш шу мақсадга эришиш учун муҳим аҳамиятга эга.

КПСС ва ҲКП вакиллари Покистон ва Эрон билан боғлиқ мавжуд проблемаларни тинч сиёсий йўл билан бартараф этиш тўғрисида Афғонистон Демократик Республикаси ҳукуматининг 1980 йил 14 майда қилган тинчликсеварлик таклифларини қўллаб-қувватладилар.

Ҳинд океанининг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик ва уни тинчлик зонасига айлантириш йўли билангина Ҳинд океани ҳавзасидаги мавжуд кескинликни муваффақиятли бартараф этиш мумкин, деб таъкидланди. Бунинг учун асосий шарт — шу ердаги барча ажнабий ҳарбий базаларни тугатишдан иборатдир.

КПСС ва ҲКП вакиллари Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги, совет ва ҳинд халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар. Иккала мамлакат ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет — Ҳиндистон шартномасида мустаҳкамланган муносабатлар айниқса ҳозирги халқаро вазиятда Осиё ва бутун дунё халқларининг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун муҳим роль ўйнамоқда.

Учрашув давомида томонлар муҳокама қилинган барча масалалар хусусида бир фикрда эканликларини қайд қилдилар.

КПСС ва ҲКП вакиллари марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари негизида халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашга бундан буён ҳам бутун кучларини сарфлашга тайёр эканликларини таъкидладилар.

Учрашув иштирокчилари КПСС билан ҲКП ўртасида мавжуд мустаҳкам дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларидан ғоят мамнун эканликларини билдирдилар, бу дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантириш, мустаҳкамлаш кераклигини билдирдилар. (ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОММУНИСТЛАРНИНГ СЪЕЗДОЛДИ ЎЙЛАРИ ВА ИШЛАРИ

ҲАР БИРИМИЗ МАСЪУЛМИЗ

Коммунистик партиянинг навбатдаги XXVI съездига тайёргарлик кун сайин қизғин тус олмоқда, съездолди мусобақасининг кўлами тобора кенгаймоқда. Коммунистлар, ҳар бир меҳнаткаш шу кунларда ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, партия XXV съезди қарорларини амалга ошириш йўлида ўзи сарфлаётган куч-ғайрат самараларини таҳлил қилмоқда. Ҳал қилинмай қолаётган муаммоларни бартараф этиш йўлларини белгилаб олмоқда.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи слесарлар бригадасининг бошлиғи, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати М. Мўйдиновнинг «Партиявий масъулият туйғуси» («Совет Ўзбекистони», 10 июль) сарлавҳали мақоласи ҳам ана шу руҳ билан суғорилган эди. Мазкур мақола эълон қилингач, редакциямиз коммунистлар, ишчилар, колхозчилар, партия ходимларидан хат-хабарлар, мактублар олмоқда. Уларнинг ҳаммаси партия илгари сураётган улуғвор режаларни собитқадамлик билан рўёбга чиқариш учун юксак масъулият туйғуси билан суғорилгандир. Қуйида шу мактублардан бирини ўқийсиз.

Мен Маҳмуджон Мўйдиновнинг мақоласини ўқиганимда, йил бошида рўй берган бир воқеани эсладим, унинг оқибатлари учун бекиёс масъулият, шахсий жавобгарлик туйғусини чуқур ҳис этдим. Ўшанда, йил эндигина бошланган кезлари район пахтакорларининг қурултойи чақирилди. Менга ҳам сўз беришди. Минбарда туриб гапириш, айниқса йил бошида катта-катта ваъдалар бериш, кейинчалик эса уларни унутиб юбориш одат бўлиб қолган кезлар ҳали унут бўлгани йўқ. Бу одат у ер-бу ерда ҳали ҳам «жон сақлаб» юрибди. Ўшанда, қурултой минбарида туриб, мен ана шундай ваъдабозлар тоифасидан бўлиб қолмаслик ҳақида ўйлардим.

Гап шундаки, биз 1979 йилни муваффақиятли якунладик. Тўрт иш кунида планни бажариб, мажбурият ҳисобига маҳсулот топшира бошладик. Ўшанда ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш ташаббуси билан чиққандик. Йил охирида бу ваъда шараф билан уддаланди. Ана ўша ютуқ бизни ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида янги довонга кўтарилиш учун руҳлантириб юборди. Айниқса, КПСС XXVI съездига тайёргарлик қизғин тус олиб кетган бир пайтда биз истиқболга дадил назар ташламаслигимиз мумкинмиди? Бригадамиз аъзолари билан бамаслаҳат резервларимизни аниқлаб олдик. Агротехникани янада такомиллаштириш, ингичка толали пахта етиштириш борасида областимизда тўпланган илғор тажрибаларни қунт билан ўрганиш ва уни бригадамиз пахтазорларида изчил жорий этиш асосида ҳосилдорликни 65 центнерга етказиш мумкин деган қарорга келдик.

— Бу жонажон партиямизнинг бўлажак съездига муносиб совғамиз бўлади, — дейишди бригада аъзолари мени қурултойга йўллашаётиб. — Бу аҳдимизни дадил маълум қилаверинг.

Мен мана шу аҳдимизни қурултой минбарида туриб, районимиз пахтакорларига маълум қилишим керак эди. Бу дақиқада айтиладиган фикр шунчаки гап эмаслиги, унинг салмоғи бекиёслиги, бу қарор ҳар биримизга жуда катта масъулият юклашини яна бир бор чуқур ҳис этдим. Шу боисдан бўлса керак, ҳаяжонланар, зарур сўзларни топиб айтишга қийналардим. Нутқим тугагач, район партия комитетининг биринчи секретари Холиқ Муродов залдагиларга мурожаат қилиб, шундай деди:

— Қани ким мана бу минбарда турган ташаббускор йигит ёнига чиқишга ўзида қудрат ҳис этмоқда? Бу ташаббусни қувватлайдиганлар топиладими?

Олдинига зал сув қуйгандек жим бўлиб қолди. Шу дақиқада мен аллақандай кучли ҳаяжон ҳис қилдим: «Ташаббусимизни қувватлашмаса-чи?» «Ипак пахтанинг гектаридан 65 центнердан ҳосил олиш мумкинлигига ишонишмаса-чи?» «Мени навбатдаги ваъдабоз деб ўйлашса-чи?»

Шу орада кимдир ўртадан қўл кўтарди. Уни минбарга таклиф қилишди. «Советобод» совхози комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Абдумўмин Сафаров минбарга чиқди.

— Кўп йиллик тажриба ингичка толали пахта майдонларининг ҳар гектаридан 60—65 центнердан ҳосил олиш мумкинлигини исботламоқда. Мен ҳам Шукуровнинг ташаббусига қўшиламан. Бригадамиз бўйича 65 центнердан ипак пахта етиштирамиз!

Совхозимиздан Райимқул Ражабов ҳам сўзга чиқди. Бирин-кетин район пахтачилик бригадаларининг 20 чоғли бошлиғи сўз сўради. Уларнинг ҳаммалари ҳосилдорликни 65 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилишди. Қурултойнинг боришида аллақандай кўтаринкилик яққол сезила бошлади. Йиғилишдан қайтиш олдида райком секретари:

— Минбардан туриб сўз бериш — шарафли. Аммо уни уддалаш жуда катта масъулиятни муттасил зиммага олган ҳолда фидокорона меҳнат қилишни тақозо этади, — деди.

Қурултойдан қайтгач, бригадамиз аъзолари билан илк суҳбатни ана шу сўзларни такрорлашдан бошладим. Биз кўкламгача барча ерларни тўла озиқлантирдик. Ариқ-зовурларни тозалаб қўйдик. Қайта-қайта ёққан сел чигит экишни бир оз кечиктириб юборса ҳам бу ишни тўрт иш кунида тугаллаб олдик. Ҳозиргача ҳар гектар майдонда 155—160 минг тупдан кўчат сақлашга муяссар бўлдик. Ҳар туп ғўза серҳосил бўлишига эришиш учун парваришни комплекс олиб бордик. Мажбуриятимизни уддалаш учун ҳар туп ғўзада 30 тадан ошириб бўлиқ кўсак тўпламоғимиз даркор.

Пахтачиликда яна бир масала борки, уни кўпинча турли хил талқин этадилар. Мен механик-ҳайдовчиларимизнинг меҳнатини назарда тутмоқдаман. Терим мавсуми арафасида ҳар бир машинани беками-кўст ремонтдан чиқарамиз. Ўзимиз ҳам илғор механизаторларнинг тажрибасини қунт билан ўрганиб, йиғим-теримга тайёргарлик кўрамиз. Лекин терим бошлангандан кейин ҳар бир машинанинг унуми турлича бўлиб чиқа бошлайди. Шунда илгарилаб кетган механизаторлар муваффақиятига соя ташлайдиганлар ҳам топилиб қолади.

Мен устозим Бозор Норалиевнинг сабоқларини ҳануз миннатдорчилик билан эслайман. Биз ёнма-ён пахта терардик. Бозор ака бирор дақиқани бекор ўтказмасди. У чойга чиқса ҳам апил-тапил овқатланиб, туриб кетарди. Жадал кезлари гурунглашиб ўтиришга тоқати йўқ эди. Мен унинг ишлашини, техникага муносабатини мароқланиб кузатардим. Бир нарсага иложим келмай қолган тақдирда Бозор ака йўл кўрсатиб юборарди. Унинг бу иши мен учун ўша аснода тоғни ўмариб берган билан баробар эди. У машина узелларини тўғри созлаш, аппаратни ғўза очилган қисмига нисбатан кўтариб-тушириб юришни ўргатганди. Бу тажрибалар кейинчалик 450—500 тоннага етказиб пахта теришимда ғоят қўл келди.

Коммунист қаерда ишламасин, қандай доирада бирор фикр билдирмасин, ҳамиша юксак масъулиятни чуқур ҳис этмоғи керак. Акс ҳолда у партиянинг актив курашчиси бўла олмайди. Ташаббускорлик, илғор тажрибани қувватлаш ва ёйиш, техникани эгаллаш муттасил меҳнат қилишни, тинмай изланишни, фаолиятда изчилликни тақозо этади. КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь Пленумида қилган докладида ўртоқ Л. И. Брежнев ўнинчи беш йилликнинг дастлабки натижаларини таҳлил қилиб, биз, коммунистлар эътиборини халқ хўжалигида самарадорлик ва иш сифатини ошириш, ишлаб чиқаришни жадал суръатлар билан ривожлантириш проблемаларини собитқадамлик билан ҳал этишга қаратди.

Дарҳақиқат, беш йилликнинг ўтган тўрт йили ғоят қувончли бўлди. Биз коммунистик қурилиш ишида янги бир довонга кўтарилдик. Бригадамизни олайлик. Беш йилликнинг дастлабки йилида экин майдонларимизни 18 гектарга кенгайтириб, ҳосилдорликни 53 центнерга кўтаргандик. Ўтган йиллар мобайнида ҳосилдорлик 7 центнер ошиб, 60 центнерга етди.

Совхозимизда бундай юқори ҳосилли коллективлар оз эмас. Ленин орденли Э. Бўриев бошлиқ бригада аъзолари эришаётган кўрсаткич бизникидан ҳам юқори.

Афсуски, кўпинча бир хил шароитда меҳнат қилаётган, ерлари ёнма-ён жойлашган бригадаларнинг кўрсаткичлари орасида ер билан осмонча фарқ бўлади. Бунинг сабаби нимада? Нима учун бир коллектив муттасил баракали хирмон уяди-ю, қўшни коллектив бутун хўжаликни орқага сургаб келади? Бунинг сабабини ишга конкрет муносабатдан, одамларнинг масъулият туйғусидан излаш ўринли бўлур эди. Эсимда, бригадамизга қўшни ерларда ҳосилдорлик 14—15 центнердан ошмасди. 1978 йил декабрида биз ана шу майдонларга ўтиб ишлаб бир йилда ҳосилдорликни тўрт баробардан зиёд кўтардик. Демак, яхши ва ёмон ер йўқ. Ишга партиявий масъулият билан ёндашиш, баъзан эса боқибеғамлик ва эътиборсизлик бор, холос.

Ҳар бир кун бизни партиямиз съездига яқинлаштирмоқда. Таниқли ишчи Маҳмуджон Мўйдинов ўз мактубида ёзганидек, шу кунларда биз ўз участкамизда ишимизнинг натижаси учун, юртимизнинг истиқболи учун юксак масъулият туйғусини ҳис этиб меҳнат қилмоғимиз, имкониятимизни, малакамизни, иқтидоримизни ишимизнинг муваффақиятини таъминлашга сарфламоғимиз лозим. Ана шундагина ҳар биримиз Ленин партияси съездига йўллайдиган меҳнат рапортимизга мамнуният билан имзо чека оламиз, халқимизга ўз ишимиздан қониқиш ҳис этган ҳолда ёруғ юз билан ҳисоб бера оламиз.

Панжи ШУКУРОВ,
Сурхондарё область Гагарин районидаги «Пограничник» совхози комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

Суратда: Тошкент кабель заводининг ветеран ишчиларидан бири, коммунист Тўхтамурод Маҳмудов. У шахсий беш йиллик нормасини уч йилда бажариб қўйди. Таниқли ишчининг марраси — йил охиригача жами тўққиз йиллик топшириқни адо этиш.

В. Сироткин фотоси.

ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

XXII Олимпиада ўйинларининг фахрий меҳмони сифатида Москвада бўлган Финляндия Республикасининг Президенти Урхо Калева Кекконен 30 июлда Ватанига жўнаб кетди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

БУЮК МУТАФАККИРГА БАҒИШЛАНАДИ

Ўзбекистон Журналистлар союзининг Тошкент шаҳар ташкилоти 30 июль куни буюк ватандошимиз Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллиги тантаналарига тайёргарликка бағишлаб матбуот конференцияси ўтказди. Шу йил сентябрь ойида бутун прогрессив инсоният жаҳон фани ва маданиятига улкан ҳисса қўшган буюк сиймолардан бири, Ўрта осиёлик мутафаккир, ажойиб аллома, улкан ва беназир ҳаким Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллигини кенг нишонлайди.

Ана шу юбилейга Совет Иттифоқида, шу жумладан серқуёш республикамизда жуда катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Юбилей муносабати билан республикамизда уч жойда буюк мутафаккирнинг ҳайкали очилади. Юбилей эсдалик медаллари, жажжи совғалар, значок ва маркалар тайёрланмоқда. Ибн Сино ватани — Бухоро областининг Пешку районидаги Афшона қишлоғида катта қурилиш ва ободонлаштириш ишлари олиб борилди. Юбилей тантаналари ўтказиладиган Тошкент ва Бухоро шаҳарларида ҳам катта тайёргарлик ишлари ўтказилди.

Абу Али ибн Синонинг бой илмий, фалсафий ва адабий меросини ўрганиш, унинг асарларини қайта нашр этиш юзасидан катта ишлар қилинди. Олим ҳақида китоблар, рисолалар совға китобчалар нашр этиш ишлари ҳам поёнига етказилмоқда.

Матбуот конференциясида республика Фанлар академиясининг вице-президенти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Э. Юсупов, Бутуниттифоқ юбилей ташкилот комитети аъзоси, Шарқшунослик институти директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. Ҳайруллаев, алломанинг машҳур «Тиб қонунлари» ва бошқа асарларининг асосий таржимонларидан бири, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати У. Каримов, ибн Сино меросини ўрганишга баракали ҳисса қўшиб келаётган шарқшунос олимлар, филология фанлари кандидати А. Ирисов, тарих фанлари кандидати А. Ўринбоевлар ана шулар ҳақида ва республикамизда олиб борилаётган бошқа тайёргарлик ишлари тўғрисида гапириб бердилар. Республика, область ва шаҳар газеталари, Ўзбекистон радиоси ва телевидениеси ҳамда ЎзТАГ мухбирлари саволларига жавоб бердилар.

Р. ҚОСИМОВ.

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ХОСИЯТЛИ ҲАШАРОТЛАРНИ ИЗЛАБ

Мамлакатимизда КПСС аграр сиёсатининг ҳозирги босқичдаги асосий талабларини амалга ошириш юзасидан кўпгина иш қилинди ва қилинмоқда. Илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртларининг олимлари, тажриба станциялари ҳамда қишлоқ хўжалигига оид бошқа муассасалар ходимлари, мутахассислар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялаш асосида ривожлантиришнинг улкан программасини амалга оширишда ўсимликларни ҳимоя қилиш ишига ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Бунда энг аввало атроф муҳитни муҳофаза қилиш талабларига мос, ҳосил нобуд бўлишини кескин камайтириб, унинг сифатини сақлаб қолишни таъминлайдиган янги, самарали ва безарар методлар, хусусан биологик методлар изланмоқда. Ҳар йили илмий-тадқиқот, тармоқ ва ишлаб чиқариш биолабораториялари кўпайиб, уларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланиб бормоқда.

Бу муҳим вазифани ҳал этишга биолог олимларимиз, қишлоқ хўжалиги фани ходимлари ва мутахассислар муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Шуниси қувончлики, самарқандлик олимлар мамлакатимизда биринчилар қатори қишлоқ хўжалигида зараркунандалар, ёввойи ўтларга қарши биологик кураш методини ишлаб чиқдилар, кенг кўламда тажриба ўтказдилар ва амалиётга жорий эта бошладилар. Қишлоқ хўжалик экинларини зараркунанда, касаллик ва ёввойи ўтлардан ҳимоя қилишнинг биологик методларини ишлаб чиқиш ва қўлланиш бўйича Оқдарё хўжаликлараро илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси тузилди ва муваффақиятли ишлаб турибди.

Бугунги кунда республикамизда қишлоқ хўжалик экинларини муҳофаза қилишнинг биологик методига катта аҳамият берилмоқда. Маълумки, яқин-яқинларгача курашнинг химиявий методига зараркунанда ва касалликлардан экинларни муҳофаза қилишнинг бирдан-бир нажот йўли сифатида қаралади. Аммо вақт ўтиши билан зараркунанда ва касалликлар химиявий дориларга ҳам мослашиб, уларни писанд қилмайдиган бўлиб қолди. Бундай дориларнинг тупроқда тўпланиб қолиши эса номатлуб экологик оқибатларга олиб келиши мумкин.

Ҳаёт ҳозирги ва келажак авлод сиҳат-саломатлигини ўйлаб, атроф муҳит мусаффо бўлиши учун тегишли чоралар кўришни, қишлоқ хўжалик экинлари муҳофазасининг янги, прогрессив методларини излашни тақозо этди. Шундай методлардан энг маъқули биологик методдир. Бу иш деҳқончиликнинг юксак агротехника қоидалари ҳамда биологик модда ва ҳашаротлардан кенг кўламда фойдаланишга, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг мавжуд қонуниятларига асосланади. Аслида олимларимиз худди ана шу қонуниятларни чуқур ўрганиш натижасида ҳосилни ҳимоя қилишнинг анчагина самарали ва инсон ҳамда жониворлар учун безарар биометодини яратдилар.

Ҳайвонот ва ўсимлик оламими бир бири билан боғлиқ эканлиги сир эмас. Улар ўртасида мураккаб ва турли-туман муносабатлар борки, буни бир турдаги, айтайлик, ҳашарот, кана ва ўргимчаклар ўртасида ҳам йиртқичлари ва текинхўрлари учрашида кўриш мумкин. Йиртқичлари бошқаларини еб кун кўради, текинхўрлари эса ўзга организмлар ҳисобига яшайди. Олимлар қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларига қарши курашда бу ҳолдан фойдаланиш мумкин эмасмикан деб ўйлаб қолдилар. Энди гап у ёки бу ҳашаротларнинг зараркунандаларни бир ёқлик қилишдаги кучи, келтирадиган умумий фойдаси, шунингдек бу хосиятли митти жониворларни лаборатория, кейинчалик саноат асосида кўпайтириш йўлларини ўрганишда қолди. Самарқандлик олимлар бу борада катта тадқиқот ишлари олиб боришди. Биргина мисол: еттихолли бойқизи личинкалигида, ривожланиш чоғида 620 — 750 ширани ейиши, катта бўлгач, бир кеча-кундузда 95—100 ширани еб кун кечириши маълум бўлди.

Қизиғи шундаки, ўсимлик зараркунандалари кўпайиши бу митти йиртқичларда муайян реакция уйғотар экан. Уларнинг ҳужуми кучайиши фойдали ва хосиятли ҳашаротлар кескин кўпайишига олиб келади. Бир жойда зараркунандаларни теагина йўқ қилгач, улар бошқа жойга кўчадилар.

Ўсимликларни ҳимоя қилишда текинхўр ҳашаротлардан ҳам фойдаланилади. Тангақанотли зараркунандалар, шу жумладан тунламлар тухумларини қирғинбарот қиладиган трихограмма бунга мисол бўла олади. Мамлакатимизда бу фойдали ҳашарот саноат асосида кўпайтирилмоқда. Шу мақсадда автоматлаштирилган биофабрикалар ташкил этилган. Ғўза ва қишки буғдой тунлами капалакларини габробраконлар ёрдамида йўқотиш мумкин. Бундан ташқари ғумбаклигидаёқ зараркунандаларни йўқ қилишга қодир талайгина текинхўр ва йиртқич ҳашаротлар маълум. Бу ва бошқа кўпгина фойдали ҳашаротлар ҳосил зараркунандаларига қарши биологик курашда муҳим резерв ҳисобланади. Шунингдек, биологик метод асосидаги курашда вирус ва бактериялардан ҳам фойдаланиш мумкин.

Зараркунандаларни йўқ қилувчи йиртқич ва текинхўр ҳашаротлар — энтомофаглар, каналарни йўқ қилувчи акарифаглар ҳамда ёввойи ўтларга қирон келтирувчи гербифагларнинг табиий запасларини сақлаб қолиш ва улар сонини керакли миқдорда бўлишига эришиш пировардида экинларни ҳимоя қилишни осонлаштириш, бинобарин қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун кетадиган харажатларни қисқартириш ва уларнинг таннархини камайтириш, энг асосийси атроф муҳитни соғломлаштириш имконини беради.

Бизнинг университетда умуртқасизлар зоологияси кафедрасининг энтомологлари қарийб қирқ йилдан бери шу региондаги фойдали ва зарарли ҳашаротларни ўрганиб келадилар. Натижада бизда фойдали энтомофаг ва гербифагларнинг бой коллекцияси тўпланди. Зарафшон водийсининг турли тупроқ-иқлим зоналарида зараркунандаларга қарши курашнинг биологик методи ишлаб чиқилди.

Кўп йиллик илмий изланишлар натижаларининг аксарияти ишлаб чиқаришга муваффақиятли равишда жорий этилмоқда. Биргина шумғияга қарши курашни олайлик. Бу ўсимлик дастидан Ургут райони тамакизорларида, Самарқанд, Каттақўрғон ва областимизнинг бошқа районларидаги, шунингдек, Тошкент, Қашқадарё, Бухоро ва бошқа областлардаги экинзорларда йил сайин ҳосил камаймоқда эди. Ботаника кафедраси ходимлари билан ҳамкорликда шумғияга қарши курашнинг биологик методи яратилди ва кенг кўламда қўлланила бошланди. Натижада қисқа муддат ичида бу текинхўр ўтни экинзорлардан йўқотишга муваффақ бўлинди. Бизнинг университетда яратилган биологик метод фақат 1978 йилнинг ўзида беш иттифоқдош республика, шу жумладан қардош Тожикистоннинг Ленинобод областида 140 минг гектар майдонда қўлланилди. Эндиликда бу метод Югославия, Болгария, Венгрия ва бошқа мамлакатларда ҳам муваффақиятли қўлланилмоқда.

Бугунги кунда ғаллачилик, полизчилик, боғдорчиликда, маккажўхори ва беда етиштиришда ҳам биологик методлардан фойдаланилмоқда. Деҳқончиликда, хусусан пахтачиликда уни агротехника методи ҳамда ташкилий-хўжалик тадбирлари билан уйғун ҳолда олиб бориш яхши самаралар бериши тажрибада исботланган. Буни Оқдарё райони мисолида яққол тасаввур этиш мумкин. Фойдали микроорганизмларни сақлаб қолиш ва атроф муҳитни пестицидлар билан ифлосланишдан муҳофаза этишда, шунингдек, биометодларни такомиллаштиришда юқорида номи тилга олиб ўтилган Оқдарё хўжаликлараро илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси катта роль ўйнамоқда. Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг бу янги формаси бир вақтнинг ўзида биометодларни жорий этиш билан бирга фундаментал тадқиқотларни давом эттириш имконини беради.

Оқдарё районидаги тажриба анча яхши натижалар бера бошлади. Жумладан, «Партия XXII съезди» колхозида сурункасига бир неча йил мобайнида бедани ҳимоя қилиш мақсадида биометод қўлланиб келмоқда. Натижада бедага тушадиган зараркунандалар кескин камайди, ғумбакнинг капалакка айланиши 10—12 процентга тушиб қолди. Ўз навбатида бу ҳосилдорликни ошириш имконини берди.

Ғўза тунламига қарши курашда биометод афзалликлари ҳақида сўз борар экан, трихограмма ва дендробациллин қўлланилиши туфайли кўпгина хўжаликлар ҳосилдорлик юқори бўлишини таъминлаётганликларини таъкидлаш ўринлидир. Биргина 1978 йили районда жами экинзорларнинг 94 процентида биометод қўлланилди ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши шу йўл билан кураш олиб бориш туфайли 300 минг сўм иқтисод қилинди.

Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг биологик методига асосланган хўжаликлараро илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бошқа жойларда ҳам ташкил этилишига шубҳа йўқ. Чунки экин зараркунандалари ва касалликлари, ёввойи ўтларга қарши курашнинг биологик методи республикамиз деҳқонларининг яқин кўмакчисига айланиб бормоқда. Хўжаликлар пестицидлар қўлланиш қоидаларига, яқиндагина СССР Олий Совети сессияси қабул қилган «Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш ҳақида»ги СССР Қонуни талабларига қатъий риоя қилмоқдалар. Айни чоғда ҳар тарафлама қулай ва фойдали биометод қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига тобора кенгроқ кириб бормоқда. Колхоз-совхозларда биолаборатория ва ҳатто биофабрикалар бунёд этилмоқда. Зеро тажриба қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, уларнинг ҳосилдорлиги ва сифатини ошириш, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг энг оқилона йўли — биологик методнинг кенг қўлланишига ҳам боғлиқ эканлигини кўрсатмоқда.

Ц. БРОНШТЕЙН,
А. Навоий номидаги Самарқанд давлат университетининг кафедра мудири, биометодлар илмий-тадқиқот проблема лабораторияси бошлиғи.

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Иркутск музикали комедия театрининг спектакллари тошкентлик томошабинларга ғоят манзур бўлди. Совет театр санъатини пропаганда қилиш ва республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида муҳим роль ўйнаган гастролларни муваффақиятли ўтказганлиги учун театр Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғига сазовор бўлган эди.

30 июль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев тантанали вазиятда театрга юксак мукофотни топширди. И. Б. Усмонхўжаев театр коллективини самимий қутлаб, унга янги ижодий муваффақиятлар тилади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

И. БОЗОРОВни «ЁНҒИНДАГИ ЖАСОРАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёнғинни ўчириш ва социалистик мулкни қутқариб қолишда кўрсатган дадиллиги, жасорати ва мардлиги учун СССР Ички ишлар министрлиги ёнғиндан сақлаш бош бошқармаси 43-ёнғиндан сақлаш бўлимига қарашли 6-ҳарбийлаштирилган ёнғиндан сақлаш қисмининг катта ўт ўчирувчиси Ихтиёр **Бозоров** СССР Олий Совети Президиуми номидан **«Ёнғиндаги жасорати учун»** медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий
Советн Президиумининг
Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий
Совети Президиумининг
Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри
1980 йил 30 июль.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми мебель саноатида кўп йил, самарали ишлаганлиги, Қува мебель фабрикасининг ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажарилишига шахсан катта ҳисса қўшганлиги учун шу фабриканинг дурадгори ўртоқ Иброҳимжон **Икромовга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми мебель саноатида кўп йил, самарали ишлаганликлари, социалистик мусобақада юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари учун Қува мебель фабрикаси ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ТАШАББУСКОРЛАР ИЗИДАН

РОМИТАНЛИКЛАРДАН ЎРНАК ОЛИБ

Республикадаги звено ва бригадалар, бўлинмалар, совхозлар ва колхозлардаги юз минглаб кишилар битта иштиёқ билан меҳнат қилмоқдалар: КПССнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига туҳфа тайёрлаш — рекорд пахта ҳосили етиштириш, беш йилликни шараф билан тўла ва ошириб бажариш иштиёқидадирлар. Ромитан пахтакорларидан ўрнак олиб, ҳамма областларда резервлар такрор-такрор анализ қилинмоқда, якунловчи йилдаги ҳатти-ҳаракат аниқ планлари ишлаб чиқилмоқда. Бу иш Ўзбекистон деҳқонларининг КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленуми қарорларига, ўртоқ Л. И. Брежнев докладидаги йўл-йўриқларга амалий жавобдир.

ПОП [Наманган области]. «Найман» совхози коммунистлари, комсомоллари, барча меҳнаткашларининг куч-ғайратлари мўл ҳосил етиштиришга ва уни мумкин қадар тезроқ йиғиб-териб олишга қаратилган. Бултур табиат инжиқликларига қарамай бу ерда 2000 гектар ернинг ҳар гектаридан 36,5 центнердан пахта етиштирилиб, 7200 тонналик хирмон тикланди. Бу пахтанинг бешдан тўрт қисми машиналарда терилди. Энди эса пахтакорлар гектар бошига 42,5 центнердан — жами 8500 тонна «оқ олтин» олиш ниятидадирлар.

Совхозда терим мавсумигача қолган вақт ичида ҳар бир туп ғўзада тўрт-бештадан кўсак тўплаш, 5 сентябргача пахтазорларни бегона ўтлардан батамом тозалаб, дефолиацияни бошлаш мўлжаллаб турилибди. Дефолиация 10 иш кунда битирилади ва далаларга машиналар чиқади. Ҳосилнинг 85 процентини машиналарда териб олиш мўлжалланади. 12 терим-транспорт отрядига тақсимланган бутун техника ишга тахт қилиб қўйилди. Бу отрядларда 43 та терим машиналари, 80 та трактор прицеплари, 10 та кўсак чувиш агрегатлари, 4 та подборщик, 6 та юк ортиш механизмлари бор. Пахта терими «дала — бункер — тележка — тайёрлаш пункти» принципи асосида ташкил қилинади.

«Найман»да мусобақа якунлари бўлим ва звенолар ўртасида ҳар куни, машина отрядлари билан айрим механик-ҳайдовчилар ўртасида ҳар беш кунда чиқариб турилади. Энг яхши бўлим ва терим отряди дирекция ва партия комитетининг кўчма Қизил байроғи билан, энг яхши звено ва теримчи вимпеллар билан мукофотланади. Теримнинг айрим босқичларида энг яхши ишлаганлик учун пул мукофотлари бериш учун маблағ ҳам ажратилди. Транспорт поездларининг ҳайдовчилари ўртасида ҳам худди шундай мусобақа ташкил этиш мўлжалланмоқда: тайёрлаш пунктига 500 — 600 тонна пахта келтирган ҳайдовчини мукофот кутади.

Хўжаликдаги барча ташкилий ва сиёсий ишлар пахта сотиш беш йиллик планини 5 октябргача, беш йиллик якунловчи йили топшириғини 15 октябргача бажариш, сўнгра қолган бутун пахтани зарбдор суръатлар билан териб олишга қаратилган.

* * *

Шу Поп районининг ўзидаги «Партия XXII съезди» колхозида терим мавсумига тайёргарлик ва уни ўтказиш плани хўжаликнинг хусусиятини назарда тутади: хўжалик уруғлик пахта етиштиришга ихтисослашган. Шунга қарамай, бултур ҳосилнинг ярми машиналарда териб олинди. Бу йил машиналарда териладиган пахтани 70 процентгача етказишга қарор қилинди.

Колхозчилар бу йил пландаги 5230 тонна ўрнига 5800 тонна пахта олиш ва ҳосилдорликни ўтган йиллардаги 46,3 центнер ўрнига 50 центнерга қадар етказишни мўлжаллаб қўйдилар. Улар 1 августгача ҳар бир тупда 9— 10 тадан тўқ кўсак бўлиши, август ойида эса уларнинг ёнига яна 4—5 тадан кўсак қўшилиши учун курашмоқдалар. Сувчилар, механизаторлар, колхозчилар ва бошқа мутахассислар туну кун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Чеканка қилиш тугади, ғўзаларга яна уч марта комплекс ишлов берилади. Звено бошлиқлари Н. Мансуров, Р. Дадабоев, К. Алимова, Ш. Ботиров, Ҳ. Тожибоев, Ленин ордени ва Октябрь Революцияси орденининг кавалери М. Фазоев, А. Арслонов яхши ишлаб, гектар бошига камида 50—60 центнердан ҳосил олишга маҳкам бел боғлаганлар.

Бу орада терим мавсумига актив тайёргарлик олиб борилмоқда. Ҳамма машиналар тахт қилиб қўйилди. Учта ипатовочи отряд тузилди. Бу отрядларда 19 терим машинаси, 2 кўсак териш машинаси, 5 кўрак чувиш машинаси ва 54 трактор прицепи бор. Яна 22 механизатор ўқитиб чиқазилди. Натижада ишларни икки сменада ташкил қилиш мумкин бўлади.

Колхозда уруғлик пахта 25 августдан терила бошлайди. Бу вақтгача далалар бегона ўтлардан холи қилиб қўйилади. Дефолиация 5 сентябрда бошланиб, 8—10 кунда битказилади. Илғор механик-ҳайдовчилардан Т. Иноқов, Б. Эрматова, Т. Йўлдошев 350 — 400 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олдилар. Пахта тайёрлов пунктларига ҳар бир звенодан алоҳида-алоҳида топширилиш методини кенг кўламда жорий этиш туфайли маҳсулот сифати яхши бўлишига эришилади.

Хўжалик меҳнаткашлари пахта сотиш беш йиллик планини 1 октябргача, йиллик планни 7 октябргача бажарадилар.

* * *

ЯНГИБОЗОР [Бухоро области]. Пешку районининг меҳнаткашлари ҳам ромитанликлардан ўрнак олиб, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш тадбирларини тузиб чиқдилар. Бу ерда КПСС XXV съездидан сўнг 164 минг тонна — пландан ташқари 17 минг тонна кўп пахта етиштирилди, бултур ҳосилдорлик 45 центнерга, жами топширилган пахта 48,5 минг тоннага етди. Бу йил деҳқонлар ҳосилдорликни 50 центнерга қадар етказамиз, деб сўз бермоқдалар. Ватан камида 55 минг тонна пахта олади.

Ҳозир хўжалик партия ташкилотлари раҳбарлари, мутахассисларининг диққат-эътибори барча агротехника тадбирларини юқори сифатли ўтказишга, ғўза тупларини энг мақбул қалинликда сақлашга, ғўза касалликлари ва зараркунандаларига қарши курашга қаратилган. Бу иш ўз самараларини бермоқда. «Москва», Ш. Эргашев номли, Навоий номли, «Ленинизм» колхозларининг далалари қарқара бўлиб турибди. Улар гектар бошига 55—60 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олганлар.

Совет органларининг бутун ташкилотчилик ишлари давлатга пахта сотиш беш йиллик планини 10 сентябргача, беш йиллик якунловчи йили социалистик мажбуриятларини 7 октябргача бажариб бўлишга қаратилган. Айни маҳалда гўшт, сут ва мева-сабзавот маҳсулотлари сотиш беш йиллик планини 7 октябргача, тухум тайёрлаш планини 1 сентябргача бажариш чоралари белгилаб чиқилди. (ЎзТАГ).

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига социалистик мусобақага қўшилган Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхоз маккажўхорикорлари мўл ҳосил етиштирдилар. Колхозда маккажўхорини силос учун ўриш бошланди. Дастлабки натижа чакки эмас. Ҳар гектар майдондан 400 — 500 центнердан силосбоп кўкпоя олиняпти. Механизаторлар ўримни қисқа муддатларда тугаллаш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Суратда: сут-товар фермасининг ходими Қўчқор Асатиллаев, бош зоотехник Маъмур Турғунбоев ва колхоз партия ташкилотининг секретари Шермат Норматов силос учун бостирилаётган кўкпоя сифатини кўздан кечиришяпти.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ЎРИМ-ЙИҒИМ ҚИЗҒИН

КПСС XXVI съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юборган Шаҳрисабз райони маккажўхорикорлари ўримни қизғин давом эттирмоқдалар. Колхоз ва совхозларда дон учун 1410 гектар ерда етиштирилган маккажўхори тезкорлик билан саранжомлаб олиняпти. Далаларда 50 та «Херсонец-7» юзлаб тележка юксак унум билан ишлатилмоқда.

Ҳозиргача ҳосилнинг ярмидан кўпроғи ўриб-йиғиб олинди. Ленин номли колхознинг Р. Аҳмедов, Энгельс номли колхознинг Н. Аббосов, «Социализм» колхозининг Й. Набиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳар гектар майдондан 110 центнерга етказиб маккажўхори дони ва 600 центнердан силосбоп кўкпоя йиғиштириб олиняпти.

Шаҳрисабзлик маккажўхорикорлар ўрим-йиғимни 10 иш кунида тамомлаб ва ҳосилдан бўшаган майдонларни пешма-пеш шудгор қилиб, такрорий экинлар экиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПАХТА ИШҚИ

РЕПОРТАЖ

Кун пешиндан оққан палла. Ғўзалари белга урай-урай деб силкиниб турган пахта майдонлари устида саратон офтоби жимирлайди. Бўлиқ ғўзаларни кўздан кечириб, дала шийпони томон боряпмиз. Гапнинг очиғи, ғўза тупларидаги ҳосил ҳавасингизни келтиради. Ҳар туп ғўзада тўрт-бештадан тўқ кўсак солланиб турибди, гул ва шоналарни санаб адоғига етиш маҳол.

Нафсиламрини айтганда, бу бригада далаларини қизиқиш билан кузатишимизнинг туб сабаблари бор эди: аввал баҳорда, район миқёсидаги катта бир йиғилишда худди мана шу майдонларда иш бошилик қилаётган уста деҳқон Абдувоҳид Бойбуваев сўз олиб, саксонинчи йилда ҳар гектар майдондан 55 центнердан пахта ҳосили оламиз, бригадамиз аъзоларининг аҳду паймони шу деган эди.

Мана, бугун ҳосил тақдири ҳал этилаётган шу кунларда Абдувоҳид Бойбуваев лафзи ҳалол ишлаб чиқариш командири эканлигини кўрсатиб турибди. Тўртинчи комплекс ишловдан чиқарилаётган ғўзалар яшнаб, кун сайин ҳосил нишоналари кўпаймоқда.

Ариқ ёқалаб келаётган сувчи йигитдан бригадир қаердалигини сўрадик.

— Абдувоҳид ака ҳу анави йигирма гектарлик ерга ўтиб кетганди, — изоҳ берди сувчи — Ҳа, айтгандай, раис, яна икки лаборант ҳам у киши билан бирга.

Дарҳақиқат, йигирма гектарлик деб аталган майдон четроғида тўрт-беш киши ғимирлаб юрар, улар ғўза тупларини синчиклаб кўздан кечираётганликлари сезилиб турарди. Биз уларнинг олдига бориб, қизиқ воқеанинг гувоҳи бўлдик. Юзлари офтобдан бўғриқиб кетган колхоз раиси Хайрулла Бекмирзаев билан бригада бошлиғи Абдувоҳид Бойбуваев аллақандай митти-митти қоғоз халтачалар билан лиқ тўла шиша банкаларга қараб туришар, ёнларидаги оқ халатли икки лаборант қиз эса қандайдир бир ишни бажаришга тараддудланишаётган эди.

Улар бизни мамнун қарши олишди. Раис қўлидаги шиша банкаға ишора қиларкан, изоҳ берди:

— Колхозимизда бу йил кўсак қуртига қарши курашда тўла биологик усулга ўтдик. Мана бу банка ичидаги пакетчаларнинг ҳар бирида кўсак қуртининг ашаддий кушандаси — трихограмма, яъни тухумхўрлар бор. Ҳар ўн квадрат метрга шунақа пакетчалардан биттадан қўйиб кетилса, вассалом, ундан учиб чиққан тухумхўрлар кўсак қуртларига қирон келтиравераді.

— Деярли чошгоҳдан бери шу Абдувоҳиднинг бригадасида дала айланяпман, — ҳикоясини давом эттирди раис, — аксари майдонларда ҳар туп ғўзада 4—5 тадан, баъзи ерларда эса, ҳар тупда 5—6 тадан кўсак санадим. Ғўзаларнинг тубидан учигача гул, шона... Ўтган йилгидек оғир, мураккаб шароитда ҳам Абдувоҳид гектар бошига қарийб 50 центнердан хирмон кўтарган эди. Бу йил омади янада куладиганга ўхшайди. Ҳа, гектарига 55 центнердан хирмон кўтариши аниқ. Биласизми, ялпи ҳосили қанча бўлади? Ярим минг тонна! Ҳа, шунақа...

Фарғона районидагина эмас, балки бутун областда ҳам пахта устаси сифатида танилган ажойиб деҳқон, республика Олий Совети депутати Абдувоҳид Бойбуваев олисларга ўйчан тикилганича одимларди. Унинг ёз қуёшидан қорайган юзларида қатъият акс этиб турарди.

Биз ўша куни Раҳматулла Мирзалиев бошчилик қилаётган 3-бригада далаларида ҳам бўлдик. Бу бригадада ҳам саксонинчи йилнинг улкан хирмони учун қизғин кураш изчил давом этаётганини кўрдик. Ҳар тупи 4—5 тадан кўсак туккан ғўзалар дуркун, баравж, яшнаб ўсяпти. Бригада бошлиғи бирор жойда кўсак қурти ёки ўргимчаккана пайдо бўлди деб шикоят қилганича йўқ. Ғўзалар соғлом. Борди-ю, ҳашарот пайдо бўлса, унга биологик усулда, химикат ишлатилмай қирон келтирилади. Бинобарин, колхоз правлениеси шуни назарда тутиб, йигирмата йигит-қизни ҳашаротга қарши кураш биологик курсларига ўқишга юборганди. Оқ халатли бу ёшлар қолаверса, шу миқдордаги назоратчилар ҳозирги кунларда 1600 гектар пахта майдонида ҳосил посбони сифатида фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Фарғона районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзолари Олой тоғлари этакларида, тош-шағал ерларда деҳқончилик қилишади. Колхоз ерлари структураси ҳақида дурустроқ тасаввур ҳосил қилиш учун характерли бир мисол келтириб ўтмоқчимиз. Олтмишинчи йилларда колхоз ерларини назардан ўтказган нуфузли комиссия хўжаликка қарашли ерларнинг 1200 гектардан зиёдроғи экин-тикинга яроқсиз деб хулоса чиқарган эди. Аммо тош устида дур ундиришнинг ҳавасини олган колхоз аъзолари қақраб ётган даштни ўзлаштириш ниятидан асло қайтмадилар. Хусусан, Хайрулла Бекмирзаев шу колхозга раис қилиб сайлангач, пахтакорлар тош-шағалли дашт ерлар ҳисобига йилма-йил қадам-бақадам қулоч ёзиб борди. У 7,5 километрлик Қораянтоқ ариғини қазишга ташаббускор бўлиб майдонга чиққани учун юзлаб гектар дашт ерлар пахтазорларга айланди. Район партия комитети бюросининг аъзоси, кўпни кўрган, тадбиркор мутахассис ўртоқ Х. Бекмирзаев ҳосилдорликни йилдан-йилга, изчил равишда ошириб бориш йўлида барча резерв ва имкониятларни ишга солишга бошқош бўлиб турибди. Сўнгги икки йилнинг ўзида ҳосилдорлик гектар бошига 50 центнерданга ошди.

— Ўнинчи беш йилликнинг охирги йилини пахтадан ҳар қачонгидан ҳам улканроқ хирмон кўтариш билан якунлаш колхозимиз аъзоларининг қатъий аҳдидир, — дейди колхоз раиси ўртоқ Х. Бекмирзаев, — Бу йил биз 4442 тонна ўрнига 5 минг тонна пахта етиштиришни мўлжаллаб турибмиз. Пахта ишқида мўл ҳосил етиштириш орзусида фидокорлик кўрсатаётган юзлаб колхозчиларнинг, сувчилар, механизаторларнинг баракали меҳнатлари бу орзу албатта ушалажагидан далолат бериб турибди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

МУҲИМ ҒАЛАБА

Америка коммунистлари сайловолди кампанияси давомида муҳим ғалабани қўлга киритдилар.

Иллинойс штатининг маъмурлари тараққийпарвар кучларнинг тазйиқи остида АҚШ Компартияси Бош секретари Г. Холл билан Компартия Марказий Комитетининг аъзоси А. Дэвис номларини овоз бериш учун рўйхатга киритдилар. Г. Холл мамлакат президенти лавозимига, А. Дэвис эса вице-президенти лавозимига коммунистларнинг номзодларидир. Улар ўз номзодларини қўллаб-қувватловчи петицияларга 37 мингдан кўпроқ имзо тўплаб, Иллинойс штатида президент сайловида овозга қўйилиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Штат қонунларига мувофиқ, овозга қўйилиш рўйхатига киритилиш учун 25 минг сайловчининг қўллаб-қувватлашига сазовор бўлиш зарур.

(ТАСС).

ҒИЖИНИБ ТАБРИКЛАДИ

Буюк Британия бош министри М. Тэтчер Москвадаги ёзги Олимпиада ўйинларида медалларни қўлга киритган инглиз спортчиларини жамоатчиликнинг ва парламентдаги лейбористлар оппозициясининг тазйиқи остида табриклашга мажбур бўлди.

Маълумки, кейинги ойларда Британия ҳукуматининг бошлиғи амалда кампанияга бошчилик қилдики, бундан кузатилган мақсад Англия Олимпиада командасининг Москвага жўнаб кетишига ҳар қандай йўллар билан халақит беришдан иборат эди.

Бу гал ҳам М. Тэтчер мен ҳамон инглизларнинг Москва Олимпиадасида иштирок этишига қаршиман, деб шама қилди.

Инглиз спортчиларининг мусобақаларда яхши қатнашишлари мен учун ҳамиша ёқимли, деди М. Тэтчер, лекин очиғини айтаман: мен уларга бормасликни маслаҳат бердим, зотан мен уларнинг бормаслигини истагандим.

Шундай бўлса ҳам, деб илова қилди бош министр, улар Москвага боришган экан, ўзларини яхши кўрсатганликларидан мамнунман. (ТАСС).

Социализм мамлакатларида

ВАРШАВА:

СИФАТ БЕЛГИСИ ҚЎЙИЛГАН АППАРАТ

Радом телефон заводи ишлаб чиқараётган «Лола» телефон аппаратига давлат Сифат белгиси берилди. Бу модель корпусининг, айниқса рақамли дискининг пишиқлиги ва мустаҳкамлиги, рангининг ёқимлилиги ва модали шакли билан алоҳида ажралиб туради.

Социалистик мусобақа пешқадамлари — ПБИП VIII съезди номли 12 бригада корхона маҳсулоти сифатини оширишга энг катта ҳисса қўшмоқда. Бу бригадалар ҳалол меҳнат қилиш, материал ва хом ашёдан тежаб фойдаланиш намунасини кўрсатяпти. Илғор коллективлар партия съезди қарорларини сабот билан амалга ошира бориб, Радомда ишлаб чиқарилаётган «Лола» аппаратига йил охиригача халқаро Сифат белгиси берилишини таъминлашдан иборат янги ташаббус билан чиқдилар.

БУХАРЕСТ:

ХАРИДОРЛАРГА ҚУЛАЙ БЎЛИШИ УЧУН

Руминияда шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида савдо корхоналари майдони 85 минг квадрат метр кўпайди. Пойтахтда ва бошқа шаҳарларда аҳолига ғоят манзур бўлаётган «Универсам» типидаги янги магазинлар очилди. Болалар учун моллар, рўзғор техникаси, автомобилларнинг запас қисмлари билан савдо қиладиган ихтисослашган магазинлар ишга тушди. Бухарест, Тимишоара, Брашовдаги савдо марказлари реконструкция қилинди. Савдо тармоқларини ривожлантириш программасида мамлакатнинг барча уезд марказлари ва йирик шаҳарларида замонавий универсал магазинлар қуриш кўзда тутилади.

БУДАПЕШТ:

ЯНА БИР МУЗЕЙ

Венгриянинг йирик саноат маркази бўлган Шалготарьянда янги музей очилди. Хилма-хил меҳнат қуроллари, ҳужжатлар, фотосуратлар мамлакатда кончилик ишининг тарихи ва ривожланиши тўғрисида, шахтёрлар ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади. Махсус бўлим ВХР кончилик саноати корхоналарининг бугунги кунига бағишланган.

СОФИЯ:

«ВАРОША» КВАРТАЛИ ҚАЙТА ТИКЛАНАДИ

Ловеч шаҳридаги қадимий «Вароша» квартали Болгария тарихида эсда қоладиган воқеалар билан боғланган. Кварталдаги кўпгина нарсалар атоқли революционер В. Левскийнинг фаолиятини эслатади. У 1869 йилда бу ерда маҳаллий революцион комитет тузган эди. Кейинчалик бу комитет Болгария революцион марказий комитетига айлантирилди. «Вароша» кварталидаги уйлардан бирида биринчи болгар космонавти — Георгий Иванов туғилган.

БХР ҳукумати кварталини архитектура-тарихий қўриқхонага айлантириш тўғрисида қарор қабул қилди. 200 га яқин объект — қадимий архитектурадаги уйлар, маданий ва тарихий ёдгорликлар аввалги ҳолатига келтирилади.

(ТАСС).

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ВАНУАТУ—ЯНГИ ДАВЛАТ

Жаҳон харитасида яна бир мустақил давлат — Вануату давлати пайдо бўлди. Тинч океанининг ғарби-жанубий қисмидаги Янги Гебридлар ороллари пойтахти Порт-Вила устидан икки мустамлакачи давлат — буюк Британия билан Франциянинг байроқлари туширилди. Буюк Британия билан Франция 1906 йилдан бери шу мамлакатни биргаликда бошқариб келдилар. Ати Жорж Сокаман республика президенти бўлди. Уолтер Лини ҳукуматга бошчилик қилади.

Мустамлакачилар Вануату давлатига мураккаб ички муаммоларни қолдирдилар. Архипелагдаги энг катта орол — Эспириту-Сантонинг марказий қисмида Жимми Стивенсон бошчилигидаги сепаратчилар тўдаси жойлашиб олди. Улар миллий ҳукуматнинг ер ислоҳоти ўтказиш тўғрисидаги ваъдасидан ташвишланган маҳаллий оқ танли катта ер эгалари, шунингдек оролни ажратиб олиш ва уни туристик марказга айлантиришга интилаётган Қўшма Штатлардаги муайян кучлар ёрдамида оролни май ойида босиб олдилар.

Англия ва Франция маъмурияти мустақиллик эълон қилиниши арафасида Янги Гебридлар қонуний ҳукуматининг талабига кўра, Эспириту-Сантога қўшин киритдилар. Лекин исёнчиларга қарши бирон-бир чора кўрмадилар. Вануату давлати ҳозирча ўз қўшинларини тузган эмас.

Сиёсий обзорчиларнинг таъкидлашича, муайян ташқи кучлар оролларда мустамлакачиликнинг чинакам тугатилишига халақит бериш мақсадида У. Лини ҳукуматига тазйиқ қилиш учун исёнчилардан фойдаланишга умид боғлаётган бўлсалар керак (ТАСС).

«МИДУЭЙ» ШИКАСТЛАНДИ

Филиппин яқинида Американинг «Мидуэй» авианосеци Панаманинг «Кактус» савдо кемаси билан тўқнашиб кетди. Пентагоннинг эълон қилишича, авианосец шикастланган, америкалик икки матрос ҳалок бўлган ва уч матрос жароҳатланган.

«Мидуэй» авианосеци АҚШ ҳарбий кемалари флотилиясига бошчилик қилиб визит билан Сингапурга кетаётган эди.

(ТАСС).

Жанубий Африка Республикаси ирқчилари Намибиянинг тинч аҳолисига қарши террорни кучайтирмоқда. Ватанпарварларга қарши жазо операцияларида ёлланган қотиллар қатнашмоқдалар. Суратда: қотиллардан бири Намибия территориясида.

Камера-Пресс — ТАСС фотоси.

ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

Кампучия СПК ахборот агентлигининг хабар беришича, Кампучия—Таиланд чегарасида Таиланднинг иғвогарликлари тўхтамаяпти.

Таиланд ҳарбий-ҳаво кучлари самолётларидан бир неча группаси 23 июль куни Кампучия Халқ Республикасининг осмон территориясига бостириб кирди. Айни вақтда Таиланд томони КХРнинг бир қанча чегара районларини тўпга тутди. 24 ва 25 июль кунлари ҳам КХРнинг осмон территорияси бузилди ва Кампучия территорияси тўпга тутилди.

Бундай ҳаракатлар Кампучия суверенитетини қўпол равишда бузиш бўлиб, икки мамлакат ўртасидаги чегарада кескинликни кучайтиради, деб таъкидлади СПК агентлиги. (ТАСС).

ЭРОН — АМЕРИКА МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

Эрон матбуоти жосусликда айбланиб гаровга олинган америкаликлар тўғрисидаги масалани Эрон мажлиси (парламенти)да қараб чиқиш ва уларни судга бериш арафасида АҚШ Марказий разведка бошқармаси собиқ шоҳни йўқ қилди, деб ёзмоқда.

«Иттилоот» газетасининг шошилинч сонида «сиёсий доираларнинг фикрича, ағдариб ташланган шоҳни ўлдириш режаси Марказий разведка бошқармаси ходими бўлган врачлардан бирининг иштироки билан амалга оширилган», деб хабар беради. «Шоҳни Марказий разведка бошқармаси ўлдирди, чунки бу ташкилот Эрон парламенти иш бошлагандан кейин ва гаровга олинган америкалик жосуслар устидан тайёрланаётган суд арафасида Эрон халқи шоҳни топшириш тўғрисидаги қонуний талаблардан воз кечмайди, деган хулосага келди. Марказий разведка бошқармасининг шоҳни ўлдиришдан бошқа иложи қолмади», деб таъкидлайди газета.

Эрон нефть министри А. Муинфар ҳам шоҳ атайлаб ўлдирилганлигига қатъий амин эканлигини билдирди. Уни ўлдиришда АҚШнинг иштироки бор, деди у.

Ислом республика партияси раҳбарларидан бири мажлис депутати Ҳ. Айят «Теҳрон таймс» газетаси мухбири билан суҳбатда бундай деди: «биз гаровга ушланиб турилган америкаликларни эмас, балки Қўшма Штатларни кейинги 35 йил мобайнида Эронда қилган жиноятлари учун суд қилишни истаймиз».

(ТАСС).

КАРТЕРГА ҚАРШИ КАМПАНИЯ

Оқ уй ҳозирги хўжайинининг тутган ҳалокатли иқтисодий йўли ва калтабин ташқи сиёсати туфайли обрў-эътиборининг ғоят тушиб кетганлиги Ж. Картернинг демократлардан мамлакат президенти лавозимига номзод қилиб кўрсатилишига қарши демократик партия ичида кучли кампания бошланишига сабаб бўлди.

Ҳукмрон партиянинг тобора кўп таниқли арбоблари демократларнинг 11 августда Нью-Йоркда бўладиган съезди «очиқ» ўтказилишини, делегатлар дастлабки сайловда сайловчилар қўллаб-қувватлаган номзод учун овоз беришдан озод этилишларини талаб қилмоқдалар.

Эй-Би-Си мухбири «президентнинг сайловчилар ўртасидаги обрўси жуда тушиб кетган бир пайтда президент хунук воқеаларга дуч келаётганлигини» уқтириб ўтмоқда. Эй-Би-Сининг Луис Харрис хизмати билан биргаликда жамоатчилик фикрини сўраб чиқиш маълумотларига қараганда, америкаликларнинг 77 проценти Ж. Картернинг президент лавозимидаги фаолиятига салбий баҳо бермоқдалар. «Оқ уй хўжайинининг шуҳрати, деб таъкидлайди Эй-Би-Си мухбири, Никсоннинг Уотергейт можароси вақтидаги шуҳратидан ҳам пасайиб кетди».

* * *

Вашингтонда бўлиб ўтган матбуот конференциясида конгрессга аъзо бўлган демократлардан бир группаси демократик партиянинг съездини «очиқ» ўтказиш учун кураш комитети тузилганлигини эълон қилди.

Партиянинг миллий съезди 11 август куни Нью-Йоркда чақирилади. Бу съездда президент лавозимига демократларнинг расмий номзодини кўрсатиш масаласи ҳал этилади. Башарти съезд «очиқ» деб эълон қилинса, демак съезд делегатлари сайловчилар штатлардаги дастлабки сайловда кўпроқ овоз берган номзод учун овоз бериш мажбуриятидан озод бўладилар. (ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ЛИССАБОН. ПКП Марказий Комитети сиёсий комиссиясининг аъзоси Карлуш Бриту Фару шаҳрида бўлиб ўтган митингда бундай деди: Португалия Компартиясининг 5 октябрь куни ўтказиладиган умумий сайловдаги асосий вазифалари реакцияни мағлубиятга учратишдан, халқ бирлиги учун курашувчи иттифоқнинг парламентдаги вакилларини кўпайтиришдан иборат. Са Карнейру ўнг кабинетининг халққа зид фаолияти, деб таъкидлади у, ишсизларнинг кўпайишига, нарх-навонинг ошиб кетишига, мамлакат аҳолиси турмуш шароитларининг ёмонлашувига олиб келди.

ҚУВАЙТ. Бу ерда олинаётган хабарларга қараганда, нефть экспорт қилувчи мамлакатлар планлаштириш ташкилоти комитети Саудия Арабистонининг Ат-Таиф шаҳрида ўз ишини бошлади. Комитет составига Ироқ, Эрон, Венесуэла, Қувайт ва Жазоир намояндалари киради. Мажлислар қатнашчилари нефть нархи ва уни қазиб олиш даражаси масалаларини муҳокама қиладилар.

МАПУТУ. Иоганнесбург шаҳрида африкалик муниципал ишчилардан 4 минг киши забастовка эълон қилди. Улар иш ҳақи тўлашдаги камситишларга қарши кураш олиб бормоқдалар.

ВАШИНГТОН. АҚШ конгресси вакилларининг палатаси 1981 молия йилида Америка разведка хизматлари ўтказадиган операциялар учун маблағ ажратиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини тўла махфийлик вазиятида маъқуллади. Қонун лойиҳасининг кўпчилик моддалари конкрет мазмуни ҳам, шунингдек ана шу мақсадлар учун ажратиладиган маблағларнинг умумий миқдори ҳам махфий бўлиб қолди.

МАНИЛА. Филиппин президенти Ф. Маркос 1981 йилги бюджет лойиҳасини муваққат миллий мажлис (парламент) муҳокамасига тақдим этди. Бюджет лойиҳасида, жумладан, ҳукумат харажатларининг шу йилги бюджетга нисбатан 30 процент ошиши кўзда тутилган, ҳолбуки даромадлар атиги 16 процент кўпаяди. Бюджет камомадининг асосий ҳиссасини чет мамлакатлардан олинадиган қарз ҳисобига қоплаш кўзда тутилади.

(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ФАРҒОНА

БЕЖИРИМ ПОЙАФЗАЛЛАР

Қўқон пойафзал фабрикасининг цехларида қишнинг илк аломатларини кўриш мумкин. Корхона учта потокни олдиндан кузги-қишки мавсумий моллар тайёрлашга ўтказди. Республиканинг савдо базаларига 25 минг жуфт эркаклар ботинкаси ва қизчаларнинг мўйнали этикларини юборди. Иккала моделни ҳам фабриканинг инженерлари ишлаб чиқди. Йил охиригача қўқонлик пойафзалчилар 700 минг жуфт маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

ҚҚАССР

СУНЪИЙ МАРМАР

«Каракалпакресколхозстрой» трестининг мутахассислари аралаштирилган оқ цемент ва рангли цементдан ясаган плита материал сунъий мармар деб аталмоқда. У кўркам ва бунинг устига ҳақиқий мармардан олти баравар арзон.

НАМАНГАН

АВТОМАТ ТЕЛЕФОНЛАР

Учқўрғон районида 1500 номерли АТС муддатидан икки ой илгари ишлай бошлади. Чуст районидаги телефон абонементлари сони ҳам бир ярим мингта кўпайди. Наманган областида йилнинг биринчи ярмида жами 5 минг янги телефон ишга туширилди.

БУХОРО

«КИНО ВА ЗАМОН»

Навоий шаҳридаги «Ўзбекистон» кинотеатри ҳузурида ташкил қилинган кинолекторий ана шундай деб аталади. Лекторий машғулотларида энг оммавий санъат тўғрисида суҳбатлар ўтказилади, жаҳон киноси хазинасидан жой олган фильмлар кўрсатилади, атоқли режиссёрлар, артистлар тўғрисида ҳикоя қилиб берилади. Лекторийнинг тингловчилари доимий абонементларга эга.

ЖИЗЗАХ

ТАЛАНТЛАР ИЖРОСИДА

Жиззах областидаги Пахтакор ремонт-механика заводининг ҳаваскор ансамбли «Ўртоқ ишчи, сени шарафлаймиз!» номли биринчи концерт программасини тайёрлади. Концертда ҳаваскор артистлар билан бирга маҳаллий музика мактабининг талабалари ҳам ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Ишчилар билан ёш созандалар кўпдан буён ўзаро дўстона алоқа боғлашган. Мактаб ўқувчилари заводда дастлабки бадиий ҳаваскорлик тўгарагини ташкил этишда кўмаклашдилар.

МОСКВА ОЛИМПИАДАСИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАХСУС МУХБИРИ Ҳ. НОСИРОВ МОСКВАДАН ХАБАР ҚИЛАДИ

- УЧТАДАН ОЛТИН ВА КУМУШ МЕДАЛЬ
- САККИЗ ЙИЛДАН КЕЙИН
- ТОШКЕНТЛИК СПОРТЧИГА ЮКСАК БАҲО
- ҒОЛИБНИНГ ҚУВОНЧИ
- ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРИМИЗ ЧЕМПИОН.
- ЧАВАНДОЗНИНГ МАҲОРАТИ
- БЕХАТО НИШОНЛАР

XXII Олимпиада ўйинлари ниҳоясига етмоқда. Яна бир кундан кейин жаҳон спортчиларининг катта кўригига якун ясалади. Бугун енгил атлетика, чим хоккей бўйича мусобақалар тугайди. Спортнинг бокс, эшкак эшиш, футбол, дзю-до, камон отиш ва бошқа шу каби турлари бўйича мусобақаларда сўнгги 40 та комплект медаль учун кураш давом этади.

Республикамиз спортчиларининг совринлар жамғармаси ҳам тобора кўпайиб бормоқда. Олимпиаданинг кумуш совринини олган вакилларимиз ҳақида олдинги хабарларимизда маълум қилган эдик. Кейинги икки кун ичида ўтказилган мусобақаларда мамлакат терма командалари сафида қатнашган учта вакилимиз эса Олимпиаданинг олтин медалига сазовор бўлишди.

...Волейболчи қизлар икки группада ўзаро куч синашди. Саралаш ўйинларини муваффақиятли ўтказган Венгрия, Болгария, ГДР, СССР командалари ярим финалга йўлланма олдилар. Совет волейболчи қизлари учрашувларни кўтаринки руҳда мағлубиятсиз ўтказди. СССР— Венгрия (3:0), ГДР — Болгария (3:2) ўйинларидан кейин финалчилар аниқланди.

Ҳал қилувчи баҳс ҳақиқий спорт курашига айланди. ГДР спортчилари билан финал учрашув 3:1 ҳисобида волейболчиларимиз фойдасига ҳал бўлиб, улар Олимпиада чемпиони номига сазовор бўлдилар. Кўксига олтин медаль таққан ғолиблар сафида тошкентлик Лариса Павлова ҳам бор.

Ўзбекистонлик Олимпиада чемпиони йигирма саккиз баҳорни кўрган тажрибали волейболчилардан. Бугунгача у халқаро ва Бутуниттифоқ миқёсида ўтказилган мусобақаларда жами 150 учрашувда иштирок этган.

Совет сув тўпи усталари сўнгги ҳал қилувчи учрашувни «Олимпийск» спорт комплексининг усти берк универсал бассейнида ўтказишди. Зилол сув жимир-жимир қилади. Мухлисларнинг сон-саноғи йўқ. Сарғиш тўп ўртада махсус ликопчада қалқиб турибди. Командалар тарафма-тараф тизилишган: судья хуштаги янграши билан йигитлар олдинга ташланадилар. Ўртада қалпоғига 8 рақами ёзилган спортчи ҳаракат қилмоқда. Бу — Эркин Шагаевдир. Маълумки, спортнинг бу турида ўртадаги тўпга қайси команданинг ўйинчиси биринчи бўлиб етиб борса, ўша коллектив ҳужум бошлайди. Эркин чаққон ва тез сузиш устаси бўлганидан тренерлар уни ўйин бошида тўпга интилувчиларнинг ўртасида бўлишга даъват этдилар. Эркин эса устозларининг ишончини оқлашга ҳаракат қилади. Сўнгги, олтин медаль тақдирини ҳал қиладиган учрашувда ҳам шундай бўлди. Вакилимиз моҳирлик билан сузиб, ўртага биринчи бўлиб етди ва командасини ҳужумга бошлади. Шу тариқа СССР — Югославия командалари ўртасидаги учрашув бошланди.

Учрашувнинг биринчи бўлими совет ватерполчилари фойдасига ҳал бўлди. Ҳисоб 3—2. Орадан бир минут ўтгач, учрашувнинг иккинчи қисми бошланди. Бу сафар томонлар дарвозаларга иккитадан тўп киритдилар. Югославиялик ватерполчилар ҳисобни тенглаштиришга зўр бердилар. Учрашувнинг учинчи бўлими бошида меҳмонлар дарвозаси олдида ҳавфли вазият вужудга келди. Эркин Шагаев олдинга ташланиб, тўпни Г. Мшвениерадзега ошириб берди. У дарвозани нишонга олиб, ҳисобни 6:4 га етказди. Сўнгги якунловчи бўлимда ватерполчиларимиз ғалабани мустаҳкамлашга уриндилар. Лекин югославиялик спортчилар ҳам бўш келишмади. Ниҳоят электр таблода 8:7 ҳисоби порлаб турганда ўйин тугади ва ватерполчиларимиз саккиз йиллик танаффусдан кейин яна Олимпиада чемпиони бўлдилар. 1968 йилги Мексика Олимпиадасининг чемпионлари — Югославия ватерполчилари ғолиблик супасининг иккинчи поғонасига кўтарилишди. Олти марта Олимпиада чемпиони бўлган Венгрия ватерполчилари эса бу сафар бронза медалларини қўлга киритдилар.

Чавандозлар ҳам ўз отларига эгар босдилар. От спорти комплексида чемпионлик учун кураш бошланди. Команда ҳисобида от йўрттириш баҳсида бешта коллектив иштирок этмоқда. СССР ва Польша командалари икки чавандоздан тузилган. Болгария, Австрия, Румыния командаларида биттадан чавандоз бор. Мусобақанинг биринчи куни баҳсни тошкентлик моҳир чавандоз Юрий Ковшов бошлаб берди. Юрий ўзининг машҳур «Ўйинчи» отини миниб ўртага кириб келди ва тўхтаб бош кийимини олганча таъзим қилди. Сўнг «Ўйинчи» жиловни қўйишни кутиб тургандек йўрта бошлади. 8 шаклидаги ҳаракатидан сўнг тўхтаб, орқасига тисланиш машқини бошлади. Кейин гоҳ ўнгга, гоҳ сўлга ёнбош ҳаракатлар қилди. Рақс тушаётгандек мувозанатни сақлаган ҳолда бир маромда оёқларини ўйнатди. Сўнг гўё команда берилганидек тўхтади. Мухлислар олқиши янгради. Юрий мусобақа шартларини моҳирона бажарди. Бешта судьянинг баҳоси жамланиб умумий ҳисобдаги очколар 1588 га етди. Ю. Ковшовнинг командадоши Виктор Угрюмов эса 1541 очко тўплади.

Мусобақанинг иккинчи куни совет командаси шарафини Вера Митевич ҳимоя қилди. Унинг «Плот» лақабли отда чиқиши 1254 балл келтирди. Бу билан чавандозларимиз 4383 балл тўплашди. Финляндия командаси бир чавандоз билан иштирок этди. Польша шарафини иккинчи кун В. Вонсовска ҳимоя қилди. Яна икки румин чавандози ўз мамлакатининг мавқеини мустаҳкамлашга эришди. Лекин ҳеч бир команда Совет Иттифоқи эришган натижани кўрсата олмади. Шундай қилиб, совет чавандозлари Олимпиада чемпиони бўлдилар. Болгария командаси иккинчи, Румыния командаси учинчи ўринни эгаллади.

Камончиларнинг баҳслари ҳар вақт зўр қизиқиш билан ўтади. Олимпиада чемпионлиги учун баҳсда 29 спортчи иштирок этди. Совет терма командаси икки кишидан иборат. Уларнинг бири грузиялик Кетеван Лосаберидзе билан тошкентлик Наталья Бутузовадир. Биринчи кундаги мусобақа спортчиларимиз учун муваффақиятли ўтди. Камончилар 60 ва 70 метрдан нишонга олиш баҳсида куч синашдилар. Жаҳон рекордчиси СССР халқлари VII Спартакиадасининг мутлақ чемпиони тошкентлик Наталья Бутузова жами 615 очко тўплади. Наталья 75 метрли масофадан нишонга олишда 301 очко билан пешқадамлик қилган эди. Грузиянинг камончиси 299 очко жамғарди. Лекин у 60 метрдан нишонга олишда маҳорат кўрсатгани учун очколарни Натальядан битта ошириб олдинга ўтди. Камончилар ўртасида чемпионлар эртага аниқланади.

Чим хоккейчи қизларимиз кейинги икки учрашувда имкониятни бой берган эдилар. Улар Польша командаси билан учрашувда муваффақият қозондилар. Бу учрашув 6:0 ҳисобида хоккейчиларимиз фойдасига ҳал бўлди. Терма командамиз очколарини 4 тага етказди. Агар хоккейчиларимиз Ҳиндистон командаси билан учрашувда йирик ҳисобда муваффақият қозонсалар, Олимпиаданинг бронза медалини қўлга киритишлари учун имкон яратилади. Совет командаси сафида андижонлик тўрт нафар хоккейчи ҳам иштирок этмоқда.

Суратда: от спорти бўйича Олимпиада чемпиони, ўзбекистонлик чавандоз Юрий Ковшов.

ТАСС фотохроникаси.

ОТ СПОРТИ. Тўсиқлардан ўтиш бўйича умумкоманда биринчилиги ва Катта совринни Н. Корольков, В. Погановский, В. Асмаев, В. Чукановдан иборат чавандозларимиз эгалладилар.

БЕЛЛАШУВЛАР, ОЛИШУВЛАР, ОЧКОЛАР

- Кеча спортнинг 9 тури бўйича мусобақалар бўлиб ўтди, унда 11 та олтин медаль учун қизғин курашлар бўлди.
- 30 июлда 13 та олтин медаль мусобақа шартларини тўлиқ бажарган ва кўп очко тўплаган спортчиларга берилди.
- Султон РАҲМОНОВ (СССР) энг оғир штангани кўтариб, ғалаба қозонди.
- Баскетбол бўйича СССР (аёллар) ва Югославиянинг эркаклар командаси Олимпиада чемпионлари бўлдилар.
- Виктор МАРКИН (СССР) 400 метр масофага югуришда ҳаммани қойил қолдириб чемпионликни қўлга киритди.
- Владимир КИСЕЛЕВ (СССР) ядро ирғитишда ажойиб натижага эришди.

ОЛИМПИАДА ЎЙИНЛАРИ— ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИНГИЗДА

БУГУН МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ КЎРСАТАДИ

ОЛИМПИАДА ҚУНДАЛИКЛАРИ

9.35—10.10; 12.55; 19.55—21.45; 22.15—23.00

Байдарка ва каноэ ҳайдаш. Ярим финал.

От спорти. Шахсий биринчилик.

Камондан отиш.

Дзюдо бўйича олишув.

Енгил атлетика. Финал.

Волейбол эркаклар. Финал.

Футбол. 3- ва 4-ўринлар учун 1-тайм.

ТЎРТИНЧИ ПРОГРАММА

Енгил атлетика. Финал.

Марафонча юриш.

Байдарка ва каноэ ҳайдаш. Финал.

Камондан отиш.

От спорти. Шахсий биринчилик.

Волейбол. Эркаклар. Финал.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ БЕРУНИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

бўлим мудирлари (фан докторлари, профессорлар, фан кандидатлари, доцентлар): электр станциялари, этика, эстетика ва нафосат, материаллар қаршилиги;

профессорлар — илмий коммунизм;

доцентлар: техника кибернетикаси, электр машиналари, саноат ва граждан бинолари архитектураси (2 ўрин), ачитқи ишлаб чиқариш технологияси (2), аналитик химия (3), материаллар қаршилиги, саноат корхоналари ва шаҳарларни электр билан таъминлаш (2), геология, гидроэнергетика қурилмалари ва гидромашиналар, механизмлар ва машиналар назарияси, илмий коммунизм, қурилишни ташкил этиш ва экономика, чет тиллари;

катта ўқитувчилар: бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси (3), химиявий-технология жараёнларини автоматлаштириш ва комплекс механизациялаштириш, амалий математика (2), назарий механика, расм, наққошлик ва ҳайкалтарошлик, 2-олий математика (3), илмий коммунизм (3—ўзбек тилида), иссиқлик электростанциялари, авиация материаллари технологияси, 1-рус тили, гидравлика;

ассистентлар: кон саноати экономикаси ва уни ташкил этиш, электр машиналари, ахборот-ўлчов техникаси, назарий механика (2), саноат корхоналари ва шаҳарларни электр билан таъминлаш, машинасозлик, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар технологияси, музлатиш ва компрессор машиналари ва қурилмалари, металлар технологияси (2), қурилишни ташкил этиш ва унинг экономикаси, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш, олий математика, физика, экономика ва энергетикани ташкил этиш, электр станциялари, электр узатиш йўллари, сиёсий иқтисод (ўзбек тили);

ўқитувчилар — рус тили (2).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА:

катта ўқитувчи — физика;

ўқитувчилар: жамиятшунослик ҳамда рус тили ва адабиёти.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КЕЧКИ-СИРТҚИ БЎЛИМГА:

доцентлар: физика, сиёсий иқтисод;

катта ўқитувчи — бинолар конструкцияси;

ассистент — КПСС тарихи (рус тилида).

АНГРЕН ШАҲРИДА

Бўлим мудирлари: марксизм-ленинизм (фан доктори, профессор, фан кандидати), доцент, чизма геометрия ва чизмакашлик (доцент, фан кандидати, катта ўқитувчи);

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

доцентлар — саноат ва граждан қурилиши (2);

ассистент — саноат ва граждан қурилиши.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА:

катта ўқитувчи — физика.

НАМАНГАН ШАҲРИДА

доцент — физика-математика;

катта ўқитувчилар: жамиятшунослик (2), физика-математика (2), умумий техника фанлари (2);

ассистентлар (3) — умумий техника фанлари;

ўқитувчи — ижтимоий фанлар (рус тилида олиб бориш учун);

ЖИЗЗАХ ШАҲРИДА

Бўлим мудирлари (фан докторлари, профессорлар, фан кандидатлари, доцентлар): умумий техника фанлари, умумий таълим фанлари;

катта ўқитувчилар: қурилиш фанлари (инженерлик геодезияси), умумий таълим фанлари (жисмоний тарбия олиб бориш учун), техник механика (машина деталлари ва механизмлар назарияси), физика, марксизм-ленинизм ва тиллар (2 ўрин — сиёсий иқтисод ва илмий коммунизм);

ассистентлар: умумий техника фанлари (чизма геометрия ва чизмакашлик олиб бориш учун); умумий таълим фанлари (жисмоний тарбия олиб бориш учун—2), қурилиш фанлари, электротехника ва электроника асослари курсини олиб бориш учун;

ўқитувчилар: рус тили ва адабиёти.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

катта ўқитувчи — рус тили ва адабиёти.

БЕКОБОД ШАҲРИДА

(Олмалиқдаги кечки факультет филиали)

катта ўқитувчилар: КПСС тарихи ва марксча-ленинча философия, назарий механика ва металлар технологияси;

ассистентлар: физика, олий математика.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Навоий кўчаси, 13-уй, 49-хона.

ЭЛ ХИЗМАТИДА

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

ТУРИЗМ

Серқуёш республикамизнинг тарихий обидалари, кўркам ва обод шаҳарлари, хушманзара табиатини томоша қилишга қизиқаётган туристлар сони йил сайин ошиб бормоқда.

«Совет Ўзбекистони» газетаси мухбири туризм ва экскурсиялар бўйича республика совети раисининг ўринбосари Л. М. КЕНЗЕР билан учрашиб, туристларнинг кўнгилли саёҳат қилишлари учун қандай ишлар олиб борилаётгани ҳақида суҳбатлашди.

— Республиканинг жойларда қанча туризм экскурсия ташкилотлари бор ва уларда бу йил қанча турист дам олади?

— Ҳозир Ўзбекистонда туризм ва экскурсия бўйича республика ва ўн бир область советлари, 29 саёҳат ва экскурсия бюролари, 5 та меҳмонхона мавжуд. Шунингдек, 3 мингдан ортиқ хизматчига эга бўлган 12 та туристик база, 2 та автокемпинг саёҳатчилар учун кеча-ю кундуз хизмат қилмоқда. Советобод, Сирдарё, Учқўрғон, Шаҳрисабз ва Янгийўл шаҳарларида ҳам саёҳат ва экскурсия бюролари ташкил этилди. Ўтган йилнинг ўзида Бухорода 350 ўринли «Гулистон» туристик комплекси, Жиззахда 115 ўринли «Сангзор» кемпинги ва Самарқанд яқинида 300 ўринли «Гулибоғ» кемпинги ишга туширилди.

Бу жойлардаги меҳмонхоналар, турбазалар ва кемпинглар иттифоқ ва маҳаллий маршрут линиялари бўйича саёҳат қилаётган барча туристларга хизмат кўрсатади. Ўтган йили республиканинг туристик хўжаликларида 820 мингдан ортиқ саёҳатчи ҳордиқ чиқарди. Бу йил бу рақам янада кўпаяди.

—Туризм ва экскурсия бўйича саёҳатнинг қандай турлари кенг оммалашмоқда?

— Республикамизнинг деярли ҳамма жойларидаги туристик ташкилотларда саёҳатнинг транспорт тури кенг йўлга қўйилган. 1979 йилнинг ўзида 185 автомаршрутда 200 мингга яқин киши саёҳат қилди. Шунингдек, ҳар йили дарё ва денгизлар бўйлаб саёҳатлар ташкил этилади. Ўзбекистонлик туристлар Қора денгиз ва Болтиқ денгизларида сайр қилиб, Польша, ГДР, Болгария ва Румыния портларида ҳам бўлдилар. Бундай саёҳат туристларга маъқул бўлмоқда. Шунга кўра бу йил ҳам ўша маршрут бўйлаб худди шундай саёҳат такрорланади. Тошкент ва Самарқанд областларининг туризм ишқибозлари «Л. Собинов» теплоходида Қора денгизнинг Совет Иттифоқи қирғоқлари бўйлаб, Жиззах, Сирдарё ва Фарғона области туристлари эса «Ўзбекистон» теплоходида Румыния ва Болгарияга саёҳат қиладилар. Ҳаво транспорти маршрутлари эса Ўзбекистон шаҳарларини Россия Федерациясининг ўнлаб шаҳарлари ва бошқа қардош республикалар билан боғлайди. Тошкент саёҳатлар ва экскурсиялар бюроси ҳар 5 кунда Бухоро ва Урганчга «Дилором» туристик поездини кузатмоқда.

— Ўзбекистон туризм ва экскурсия ташкилотларидан қайсиларининг иш фаолиятини намуна қилиб кўрсатиш мумкин?

— Бу борада Тошкент область саёҳатлар ва экскурсиялар бюросининг иши ҳар жиҳатдан ибрат бўла олади. Бу ерда аввалдан ишлаб чиқилган график асосида меҳнаткашлар дам олиш зоналарига жўнатиб турилади. Самарқанд ва Фарғона областлари туризм ва экскурсия советларининг ишлари ҳам диққатга сазовар.

Республика туризм ва экскурсия ташкилотлари социалистик мусобақада фаол қатнашиб, ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари адо этиш учун қизғин меҳнат қилмоқдалар. Олмалиқ, Ангрен, Чирчиқ саёҳат ва экскурсиялар бюроси ва «Турист» ишлаб чиқариш комбинати беш йиллик топшириқларини ўтган йилиёқ муддатидан илгари бажардилар. Шунингдек, Самарқанд, Тошкент, Термиз саёҳат ва экскурсиялар бюролари, «Саёҳат» меҳмонхонаси ва «Турист» автобазаси ҳам беш йиллик топшириқларни бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

— Туризм хўжаликларининг истиқболи қандай?

— Турмушимиз фаровон бўлган сайин одамларнинг саёҳатга бўлган иштиёқи ошиб бораверади. Ўтган йили республика туризм хўжаликларида 2519 минг туристга 32 миллион сўмлик хизмат кўрсатилди. Экскурсияларда эса 4,4 миллионга яқин киши бўлди. Ўн биринчи беш йилликда эса республика туристик хўжаликлари бир пайтда 8 минг туристни қабул қилиш имкониятига эга бўлади. Бу ўтган йилга нисбатан 2 баробар кўпдир. Рақамлардан кўриниб турибдики, туристик базалар келажакда янада кенгайтириладди. Шу кунларда туристлар учун Чимёнда ҳамма коммунал шароитларга эга бўлган учта 9 қаватли меҳмонхона қурилмоқда. Бу меҳмонхонанинг икки корпуси шу йилнинг охирларига бориб туристларни қабул қила бошлайди. Тошкент шаҳрида туристлар учун кўп қаватли меҳмонхона қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Урганч ва Зоминда спорт ва туризмнинг қишки турлари билан шуғулланадиган зоналари бўлган меҳмонхоналар; Хива, Бухорода автокемпинглар қурилади. Бухоро ва Фарғонадаги туристик базалар эса янада кенгайтирилади.

АВГУСТ ОБ-ҲАВОСИ

Ўрта Осиё гидрометеорология маркази хабар беради.

Одатда республикамизда июль ойида ўртача ойлик ҳарорат 25—28, жанубий районларда эса 29—31 даража атрофида бўлади. Бу йил июль ойи ҳарорати нормадан анча юқори бўлди. 38-42, жанубда 44 даражага етди. 1912 йилда Термиз шаҳрида 50, Тошкентда 44, 1944 йилда ҳам 44 даража иссиқ бўлган эди.

Ёзнинг охирги ойи августда ҳарорат июль ойига нисбатан 2—3 даража паст келади. Ўртача ойлик ҳарорат нормага яқин бўлиб, 23—26, жанубда 28 даража иссиқ бўлади. Бу ойда кўпинча ҳарорат кечалари 17—22, кундузи 32—37, айрим кунлари иссиқлик кечаси 20—25, кундузи 35—40 даражагача боради.

Учинчи ўн кунликда кечаси ҳарорат 10—15, кундузи 25—30 даражагача пасаяди. Ой давомида намгарчиликнинг бўлмаслиги, фақат тоғли районларда қисқа муддатли ёмғир ёғиши кутилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.35 — Олимпиада кундалиги. 10.10 — Сизга манзур шеърлар. 10.35 — Менинг ерим — менинг уйим. 11.05 — Ҳужжатли фильм. 11.25 — Денис Короблёвнинг ғаройиб саргузаштлари. Бадиий фильм. 2-серия. 12.35 — Олимпиада кундалиги. 12.55 — XXII Олимпиада ўйинлари. 18.00 — Дунё воқеалари. 18.15 — Қозоғистон ССР Давлат рақс ансамблининг концерти. 18.50 — Ясная поляна. 2-фильм. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 19.55 — XXII Олимпиада ўйинлари. 21.45 — Время. 22.15 — XXII Олимпиада ўйинлари. 23.00 — Футбол. 3 — 4 ўринлар учун мусобақа.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.55 — Ленин қадамжолари бўйлаб. 12.15 — Иванна ҳужумда. Бадиий фильм. 13.30 — Дастлабки пионер гулханларининг алангаси. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Врач маслаҳати. 18.45 — Мўъжизалар куни. Фильм-концерт. 19.10 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 19.20 — Ахборот. 19.45 — Совет Ўзбекистони композиторлари. Шариф Рамазонов. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Бердах номли Қорақалпоғистон филармонияси «Айқулаш» рақс ансамбли ижро этади. 21.30 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 21.45 — Время. 22.15 — Оламда нима гап. 22.45 — Романтика телевизион театри.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Болалар учун фильм. 21.25 — Қуёшли ўлка маршрутлари бўйлаб. 21.55 — Дадил қадам. Бадиий фильм 2-серия.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.35 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — Сени севаман, ҳаёт. Концерт. 11.20 — Най ва сато наволари. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвачилик комплекслари — давр талаби. 13.30 — Қувноқ сайл. 14.00 — Бухоролик маккажўхорикорлар ҳузурида. 18.30 — Ленинча миллий сиёсат тантанаси. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.45 — Москва Олимпиадасининг кундалиги. 20.20 — С. Қобулова ва Э. Йўлдошев куйлайди. 20.50 — Биз халқ хизматидамиз. 21.00 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.45 — Анор. Сўнгги юлдуз шуъласи. Ҳикоя асосида радиоспектакль.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕРИ-ВЕНЕРОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
бўлимлар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

илмий-ташкилий бўлим (эпидемиология группаси) — катта илмий ходим;

сифилидология бўлими — катта ва кичик илмий ходимлар (2 ўрин); экспериментал-лаборатория бўлими — кичик илмий ходимлар.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин. 700015, Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 104-уй.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
5 август соат 19.30 да
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ДИНАМО» (Тбилиси)
олий лига командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг КАРДИОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
клиник ординатурага кардиология (2 ўрин), биохимия ихтисослари бўйича стажер-тадқиқотчи ихтисосларига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 24 августгача.

Адрес: Тошкент, 700109, Форобий кўчаси, 2-уй. Телефон: 46-19-24.

ПАХТАКОР РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА
токарлар, электр-газ пайвандчилар, йўл техникаси ва саноат ускуналари ремонти бўйича слесарлар; темирчилар, силлиқловчилар, техника назорати бўлимининг катта инженери, трактор цехи бошлиғи, ишлаб чиқариш-диспетчерлик бўлимининг бошлиғи, техника бўлими бошлиғи; II категорияли инженер-технологлар ва инженер-конструкторлар, комплектлаш бўйича инженерлар

КЕРАК

Чақириқ қоғози бўйича борганларга кўчиш харажатлари тўланади ва турар жой берилади.

Мурожаат учун адрес: 708800, Жиззах область, Пахтакор шаҳри.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги раҳбарлиги ва партия комитети бошқарма бошлиғининг ўринбосари, ички хизмат полковниги М. Мирпўлатовга акаси

Обид Саидович МИРПУЛАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Меҳнат бўйича давлат комитети коллективи Комитет раиси Қ. М. Муртазоевга онаси

Хосиятхон МУХТОРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси —32-55-70, халқаро ҳаёт —32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат —33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона —4-20-84: Наманган — 6-79-92: Андижон — 4-48-85: Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94, Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 06421. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 177. 7